ความรักและความผูกพัน

ธนัชชา พรหมสุภา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์

พฤษภาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิยาลัยนเรศวร

LOVE AND RELATIONSHIP

TANATCHA PROMSUPA

An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment

of the Requirement

for the Degree of Bachelor of Fire and Applied Arts

Program inVisual Art Design

May 2017

Copyright 2017 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความรักและความผูกพัน" ของ นางสาวธนัชชา พรหมสุภา เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย มาอ่อน)

.....กรรมการ
(อาจารย์ฐิติ สมบูรณ์เอนก)

.....กรรมการ
(อาจารย์ลัคนา วงศ์สวัสดิ์)

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สันต์ จันทร์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2560

ชื่อเรื่อง	ความรักและความผูกพัน
ผู้วิจัยสร้างสรรค์	นางสาวธนัชชา พรหมสุภา
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย มาอ่อน
กรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ฐิติ สมบูรณอเนก

ประเภทสารนิพนธ์	ศิลปนิพนธ์ ศป.บ สาขาวิชาออกแบบศนศิลป์ มหาวิทยาลัยนเรศวร,2559
คำสำคัญ	ความรัก,ความผูกพัน

บทคัดย่อ

ศิลปนิพนธ์เรื่อง ความรักและความผูกพัน นี้เป็นการวิจัยสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ ลักษณะผลงานศิลปะ รูปแบบประติมากรรมสื่อประสม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อ ประการที่ 1 เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการการสร้างสรรค์ตอบสนองความคิดและความรู้สึก แสดงออกออกถึงคุณค่าทางความงามหรือสุนทรียภาพในรูปแบบงานประติมากรรม ประการที่ 2 เพื่อแสดงถึงเรื่องราวต่างๆที่แสดงถึงความรักความผูกพันของผู้สร้างสรรค์กับบ้านเกิด ครอบครัว และสัตว์เลี้ยง ประการที่สุดท้าย เป็นการศึกษาค้นคว้ากระบวนการขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ นำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ไว้อย่างเป็นระบบในรูปเอกสารภาคศิลปะนิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ในเรื่องความรักและความผูกพัน ได้ใช้กลวิธีและกระบวนการในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม โดยอาศัยรูปทรงแบบธรรมชาติ เป็นแรงบัดดาลใจ

แสดงสาระของรูปสัตว์ สิ่งของ ตามรูปลักษณ์ ที่สามารถ สัมผัส รับรู้ได้ ผ่านกระบวนการประกอบกันของเส้นใยสิ่งทอ โดยการตัดต่อเย็บเข้าด้วยเส้นด้าย และวัสดุอื่นๆ

กำหนดเนื่องหาแนวความคิดเกี่ยวกับ ความรักและความผูกพันที่ผู้สร้างสรรค์มีประสบการณ์ต่อครอบครัว และสภาพแวดล้อมภายในบ้านที่เป็นความทรงจำที่ดี นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานประติมากรรมที่แสดงรูปลักษณ์ของ สัตว์ สิ่งของที่ผู้สร้างสรรค์มีความคุ้นเคยตั้งแต่ในวัยเยาว์ ให้เกิดคุณค่าทางจิตใจ เพื่อปลุกจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าความงดงามกับปรากฏการที่ผ่านมาในอดีต สร้างสุนทรียภาพให้กับผู้สนใจศิลปะในสังคมต่อไป

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Title	LOVE AND RELATIONSHIP
Author	Tanatcha Promsupa
Advisor	Assistant Professor Sommai Ma-on
Co-Advisor	Mr.Thiti Somboonanak

Academic Peper	Art thesis for Bachelor of Fine and Applied Arts (Visual Art Design), Naresuan University, 2016
Keywords	Love , Relationship

ABSTRACT

"Love and Relationship" is a creative research in visual art which represents mixed media sculptures. The objective of this research is aimed to reveal the reaction of mind and emotion through the learning and understanding visual art creative process showing sculptural form and aesthetic. Another concern is to show the stories of me and my family which are love and relationship of my hometown family and pets. The last objective is to demonstrate the studied of creative process in the form of academic writing which is called fine art thesis.

The creative sculptural process of "Love and Relationship" is composed with the use of natural forms inspiration such as animals and objects and the content of images

from my perception experience. The two parts are in the creative procedure by using fiber textile mixture as a medium and sewing technique. The concept idea of the work is the marvelous memory of love and relationship from my family living experience and home environmental. This idea leads me to create the form of sculptures which have been the images of familiarity animals and objects. Finally, the sculptures are revealed my experience and the sense of sentimental value and aesthetic awareness to art interested audiences in society.

ประกาศคุณูปการ

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่มีนาและคุณพ่อทศพลพรมสุภา ของผู้สร้างสรรค์ ที่คอยเป็นกำลังใจ และคอยส่งเสริมผู้สร้างสรรค์ในทุกๆด้าน ขอขอบคุณทุกๆกำลังใจที่ได้จาก พี่ชาย คุณปู่คุณย่า และญาติๆทุกคนเป็นอย่างสูง ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย มาอ่อนประธานที่ปรึกษา และ อาจารย์ฐิติ สมบูรณอเนก กรรมการที่ปรึกษา ที่คอยให้คำปรึกษาและแนะนำกระบวนการทำงานต่างๆ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องเสมอมา จนทำให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ขอขอบคุณ เพื่อนๆทุกๆคนที่คอยให้กำลังใจ คำแนะนำตลอดช่วงเวลาในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจและให้ การสนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ บ้างไม่มากก็น้อย

ธนัชชา พรหมสุภา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา	2
ขอบเขตของงานวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	4
ความบันดาลใจ	4
อิทธิพลและความบันดาลใจจากประสบการณ์	4
อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ	6
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน	8
3 ขั้นตอนวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์	11
ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าข้อมูล	11
ขั้นตอนการรวบรวม ประมวลความคิด และจัดทำแบบร่าง	23
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	30
สรุปกระบวนการสร้างสรรค์	36

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์	44
การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ	44
การวิเคราะห์เนื้อหา	50
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	54
สรุป	54
ข้อเสนอแนะ	54
บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง	56
ประวัติผู้วิจัย	57

สารบัญภาพ

บทที่ **หน้า**

2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง..... 4

ภาพประกอบที่ 1 Large Pumpkin ศิลปิน Yayoi Kusama 7

ภาพประกอบที่ 2 Frederique Morrel..... 8

ภาพประกอบที่ 3 Bonny Half & Half ศิลปิน Frederique Morrel..... 9

ภาพประกอบที่ 4 My Dear ศิลปิน Frederique Morrel..... 8

ภาพประกอบที่ 5 Meet The Maker ศิลปิน Holly Levell..... 10

3 ขั้นตอนวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์..... 11

ภาพประกอบที่ 6 แผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ..... 11

ภาพประกอบที่ 7 ลวดกรงไก่ , เหล็กลวด..... 16

ภาพประกอบที่ 8 เซือกฟอก..... 19

ภาพประกอบที่ 9 ไหมคอตต้อน..... 20

ภาพประกอบที่ 10 อุปกรณ์เย็บปัก..... 20

ภาพประกอบที่ 11 สัตว์เลี้ยงของผู้สร้างสรรค์..... 21

ภาพประกอบที่ 12 บ้านและบริเวณบ้านของผู้สร้างสรรค์..... 22

ภาพประกอบที่ 13 ภาพผลงานก่อนศิลปนิพนธ์..... 23

ภาพประกอบที่ 14 ภาพร่างความคิด..... 24

ภาพประกอบที่ 15 ภาพร่างความคิด..... 25

สารบัญภาพ(ต่อ)

บทที่ **หน้า**

ภาพประกอบที่ 16 ภาพร่างความคิด..... 26

ภาพประกอบที่ 17 แบบจำลอง 3 มิติ..... 27

ภาพประกอบที่ 18 แบบจำลอง 3 มิติ..... 28

ภาพประกอบที่ 19 แบบจำลอง 3 มิติ..... 29

ภาพประกอบที่ 20 การขึ้นโครงด้วยลวด..... 30

ภาพประกอบที่ 21 การขึ้นโครงด้วยเหล็กเส้น..... 31

ภาพประกอบที่ 22 การเพิ่มมวลด้วยตะแกรงลวด..... 32

ภาพประกอบที่ 23 ย้อมสีผ้าและเซือกด้วยสีย้อมผ้าเพื่อให้ได้สีที่ต้องการ..... 33

ภาพประกอบที่ 24 หุ้มโครงสร้างด้วยใยสังเคราะห์แบบแผ่น..... 34

ภาพประกอบที่ 25 หุ้มชิ้นงานด้วยผ้า และเย็บเดินเส้นตามโครงสร้าง..... 34

ภาพประกอบที่ 26 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 1..... 35

ภาพประกอบที่ 27 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 1..... 36

ภาพประกอบที่ 28 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 2..... 37

ภาพประกอบที่ 29 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 2..... 38

ภาพประกอบที่ 30 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 3..... 39

ภาพประกอบที่ 31 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 3..... 40

ภาพประกอบที่ 32 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 3..... 41

สารบัญภาพ(ต่อ)

บทที่ **หน้า**

ภาพประกอบที่ 33 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 3..... 42

ภาพประกอบที่ 34 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 4..... 43

4 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์..... 44

ภาพประกอบที่ 35 การวิเคราะห์รูปทรง..... 45

ภาพประกอบที่ 36 การวิเคราะห์เส้น..... 46

ภาพประกอบที่ 37 การวิเคราะห์ทิศทาง..... 47

ภาพประกอบที่ 38 การวิเคราะห์ที่ว่าง..... 48

ภาพประกอบที่ 39 การวิเคราะห์พื้นผิว..... 49

ภาพประกอบที่ 40 ผลงานศิลปนพินธ์ชื่อ "ความรักและความผูกพัน 1 "..... 50

ภาพประกอบที่ 41 ผลงานศิลปนพินธ์ชื่อ "ความรักและความผูกพัน 2 "..... 51

ภาพประกอบที่ 42 ผลงานศิลปนพินธ์ชื่อ "ความรักและความผูกพัน 3 "..... 52

ภาพประกอบที่ 43 ผลงานศิลปนพินธ์ชื่อ "ความรักและความผูกพัน 4 " 53

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

คนเราเมื่อมีการใช้ชีวิตร่วมกับคน สัตว์ สิ่งของ หรือแม้กระทั่งสถานที่ใดๆก็ตาม ในระยะแรกความรู้สึกชอบ พอใจที่ต่อคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่เหล่านั้น ก็จะทำให้เกิดเป็นความรักและเมื่อเวลาผ่านไปก็จะกลายเป็นความผูกพัน

แมวเป็นสัตว์ขนาดเล็กที่มีการเคลื่อนที่อย่างคล่องแคล่ว และพลิ้วไหว การดูแมวเล่นน่าหลงใหล ถึงแม้จะเป็นสัตว์เลี้ยงที่ขี้อ้อนช่างประจบและชอบที่จะเข้ามาคลอเคลียเจ้าของ แต่ก็มีความเป็นตัวเองสูงมีความคิดอิสระควบคุมได้ยาก นั้นถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้คนมากมาย ซึ่งตัวของผู้สร้างสรรค์เองก็เป็นคนหนึ่งที่หลงใหลในสิ่งมีชีวิตตัวเล็กๆตัวนี้ ตัวผู้สร้างสรรค์นั้นได้มีความผูกพันกับสัตว์ตัวเล็กๆตัวนี้มาตั้งแต่เด็กๆ ซึ่งแมวนั้นก็ถือว่าเป็นสัตว์เลี้ยงตัวแรก เป็นเพื่อนเล่น ที่โตมาด้วยกัน อาศัยอยู่ร่วมกัน

ผู้สร้างสรรค์เองได้เติบโตมากับครอบครัวที่มีปู่และย่าประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในพื้นที่จังหวัดตราด บริเวณบ้านก็เต็มไปด้วยต้นไม้นานาชนิด มีตั้งแต่ ไม้ดอก ไม้ประดับ ผลไม้จนไปถึงพืชผักสวนครัว ที่ปลูกไว้ขาย และก็แบ่งบางส่วนรับประทานกันเองในครอบครัว กิจกรรมยามว่างของผู้สร้างสรรค์ที่ทำร่วมกับย่าในวันหยุดเมื่อตอนเด็กคือการได้เห็นและช่วยย่า ตัดเย็บเสื้อผ้าและของใช้ต่างๆภายในบ้านด้วยตัวเอง จนกลายมาเป็นความชอบในงานฝีมือมาตั้งแต่นั้น

ดังนั้นผู้สร้างสรรค์ได้นำมาเป็นแรงบัดดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ประเภทประติมากรรมสื่อประสมการเย็บปัก ลักษณะกึ่งนามธรรม (Semi-abstract) เพื่อแสดงออกถึงความรักและความผูกพันธุ์ที่ผู้สร้างสรรค์ที่มีต่อครอบครัวแลบ้านเกิดโดยมีแมวสัตว์เลี้ยงที่ผู้สร้างสรรค์ผูกพันมาตั้งแต่เด็กเป็นสื่อ ผ่านทัศนะแนวความคิดที่ว่า ศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม (Formalism) และ ศิลปะเป็นภาษาแห่งความหมาย(Instrumentalism) ที่มีเอกลักษณ์และสุนทรียภาพการสำแดงออกเฉพาะตน

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการการสร้างสรรค์ตอบสนองความคิดและความรู้สึก แสดงออกออกถึงคุณค่าทางความงาม หรือสุนทรียภาพในรูปแบบงานประติมากรรม
2. เพื่อแสดงถึงเรื่องราวต่างๆที่แสดงถึงความรักความผูกพันของผู้สร้างสรรค์กับบ้านเกิด ครอบครัว และสัตว์เลี้ยง
3. เป็นการศึกษาค้นคว้ากระบวนการขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะนำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ไว้อย่างระบบในรูปเอกสารภาคศิลปะนิพนธ์

ขอบเขตของงานวิจัย

ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ศิลปนิพนธ์เรื่อง ความรักและคว่มผูกพัน

1.1. เป็นผลงานทัศนศิลป์ : ประติมากรรม แบบสื่อประสม โดยมีรูปแบบแนวกึ่งนามธรรม

1.2. เป็นผลงานทัศนศิลป์ : ประติมากรรม ที่มีแนวคิดเนื้อหามาจาก พฤติกรรมของสัตว์

1.3. เป็นผลงานทัศนศิลป์ : ประติมากรรม ที่มีการแสดงออกในรูปแบบเฉพาะตัว โดยใช้กลวิธีการสร้างสรรค์ ประติมากรรมวัสดุผสม

1.4. จำนวนผลงาน 4 ชุด (ขนาด 50 x 50 x 15 ต่อ 1 ชิ้น)

บทที่ 2
เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดแผนโครงเรื่อง และหัวข้อย่อย ที่มาของแนวความคิดการสร้างสรรค์ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในศิลปะนิพนธ์ เรื่อง ความรักและความผูกพัน

ความบันดาลใจ

คนเราเมื่อมีการใช้ชีวิตร่วมกับคน สัตว์ สิ่งของ หรือแม้กระทั่งสถานที่ใดๆก็ตาม ในระยะแรกความรู้สึกชอบ พอใจที่ต่อคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่เหล่านั้น ก็จะทำให้เกิดเป็นความรักและเมื่อเวลาผ่านไปในบางครั้งความรักที่มีนั้นก็จะกลายเป็นความผูกพัน

อิทธิพลและความบันดาลใจจากประสบการณ์

1.ความรักและความผูกพัน

ความรักเป็นเรื่องใหญ่เสมอ ไม่ว่าจะยุคสมัยไหนก็ตาม ท่านจะพบว่าทั้งนิยาย บทละคร และบทเพลงส่วนใหญ่ต่างก็มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก เพราะอะไรคนเราถึงใส่ใจกับเรื่องความรักหนักหนา คำตอบหนึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าคนเรานั้นมีความสุขท่วมท้นเวลาที่มีความรัก ยิ่งในช่วงเวลาเริ่มต้นของการมีความรัก ช่วงเวลาที่รักเพิ่งสมหวัง รักนั้นจะมอบความสุขให้มากมายจนสิ่งอื่นๆ ก็ไม่อาจเทียบได้ แค่ได้อยู่ใกล้ชิดกับคนที่รักก็ถือว่าเป็นช่วงเวลาที่แสนวิเศษแล้ว

เพราะอะไร แค่คนรักอยู่ใกล้ก็ทำให้มีความสุข และเพราะอะไรการที่คนรักห่างเหินไปกับมอบความทุกข์มหาศาลมาให้ คำตอบนั้นอยู่ที่คำๆ หนึ่งที่คุ้นเคยกันดีนั่นก็คือคำว่า "ความผูกพัน"

ความผูกพันคือสิ่งที่ทำให้คนสองคนต้องการอยู่ใกล้กัน ท่านคงเคยได้ยินคำนี้อยู่ในบทเพลง และนิยายรักบ่อยครั้ง หากใครผูกพันกับใคร ทั้งสองคนก็อยากที่จะอยู่ด้วยกันตลอดไป ไม่อยากจะห่างกันไปไหน ถึงคำๆ นี้อาจจะปรากฏอยู่ในนิยายหรือบทเพลงมากกว่าการใช้ในชีวิตจริง แต่เชื่อหรือไม่ว่าความผูกพัน หรือ "Attachment" ในภาษาอังกฤษนั้น เป็นชื่อกลไกของจิตใจอย่างหนึ่งที่นักจิตวิทยานั้นศึกษากันอย่างกว้างขวาง

ความผูกพันนั้นเป็นกลไกที่เหมือนกับเชือกตามชื่อของมัน ก็คือ "ผูก" และ "พัน" ความผูกพันจะเป็นเหมือนสิ่งที่คอยผูกหรือมัดบุคคลที่ผูกพันให้อยู่ใกล้กันไว้ แต่นั่นก็ไม่ได้ความว่ามันมีพลังลึกลับ หรือเรามีเชือกที่มองไม่เห็นคล้องเราไว้กับใคร แต่สิ่งที่ทำให้คนที่ผูกพันกันอยู่ใกล้กันก็คือความสุขที่ได้อยู่ใกล้ และความทุกข์ที่ต้องแยกจากนั่นเอง

ความผูกพันนั้นเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของความรัก คนรักกันก็จะผูกพันกันด้วย พอคู่รักได้ใกล้ชิดกลไกของความผูกพันก็จะทำให้ทั้งคู่สุขใจ และในทางตรงกันข้ามเมื่อคู่รักต้องอยู่ห่างไกล กลไกความผูกพันก็จะทำให้วิตกกังวล กระวนกระวาย ว่าอีกฝ่ายจะไม่รัก หรือแม้แต่รู้สึกหึงหวง กลัวว่าอีกฝ่ายจะไปมีคนใหม่ กลไกนี้เลยทำให้คู่รักอยากจะอยู่ใกล้ชิดกันตลอดเวลา

ความผูกพันประเภทแรกที่นักจิตวิทยาค้นพบคือความผูกพันระหว่างแม่และเด็ก จากความสงสัยว่าเพราะอะไร เด็กทารกถึงร้องไห้ และแสดงสีหน้าทุกข์ทรมานเมื่อแม่หายหน้าไป และเมื่อใดที่แม่พยายามจะออกห่างเด็กก็จะพยายามเหนี่ยวรั้งแม่ไว้ และในทางกลับกันเมื่อเด็กได้อยู่ใกล้ชิดกับแม่ เด็กก็มักจะอารมณ์ดีและดูมีความสุขมากกว่า ไม่ใช่แค่เด็กเท่านั้นหากผู้หญิงที่เป็นแม่คนต้องอยู่ห่างจากลูกเล็กๆ ของตัวเอง ก็มักจะมีเกิดความรู้สึกวิตกกังวล กระวนกระวายอย่างมากเช่นกัน เหมือนกับว่ามีอะไรบางอย่างมาผูกมัดทั้งแม่และเด็กไว้ด้วยกัน นักจิตวิทยาจึงค้นพบกลไกที่เรียกว่า ความผูกพัน

ความผูกพันนั้นต่างกับความรักเพราะการผูกพันกับใครซักคน ไม่จำเป็นที่เราจะต้องรัก สำหรับความผูกพัน มันคือความรู้สึกคิดถึงช่วงเวลาหนึ่งที่เคยเกิดขึ้น การที่เราคิดถึงคนๆ หนึ่งเวลาที่เราจากกัน เวลาที่ไม่ได้พบ ไม่ได้พูดคุย นั่นไม่ใช่ความรัก เราไม่ได้ทำสิ่งใดเพื่อเค้าเราไม่ได้ต้องการให้สิ่งใดกับเค้าไม่ได้ห่วงว่าเขาจะไปกับใคร เมื่อไหร่ หรือที่ไหน แต่เราเพียงแค่คิดถึง ความทรงจำที่ดี เวลาที่เคยอยู่ด้วยกัน ดังนั้น ความผูกพันจึงเป็นเพียงความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการใช้เวลามันเป็นความทรงจำ เป็นความรู้สึก และไม่ใช่ความรักเพราะเกิดได้กับทุกคน กับเพื่อน พี่ น้อง หรืออาจเป็นใครก็ตามที่ครั้งหนึ่ง เคยใช้เวลาอยู่ร่วมกันมันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความคิดถึงและเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้เกิดความรักนั่นเอง ทั้งความรักและความผูกพัน เป็นสิ่งที่ควรมีอยู่ร่วมกัน ถึงแม้ว่ามันจะแตกต่างกันก็ตาม สิ่งสำคัญมันอยู่ที่ว่า เราจะแยกมันออกจากกันได้หรือเปล่าเท่านั้นเอง ว่าอันไหนคือความรัก อันไหนคือความผูกพัน เพราะจริงๆ แล้วมันแทบจะไม่ต่างกันเลย เพราะทั้ง 2 สิ่งควรจะมีอยู่คู่กัน

ดังนั้นในผลงานที่ผู้สร้างสรรค์ ได้สร้างสรรค์ขึ้นมาในผลงานศิลปะนิพนธ์ ชุด ความรักและความผูกพัน (Love and Commitment) ต้องการสื่อเรื่องราว ความรักและความผูกพันของตัวผู้สร้างสรรค์เองที่มีต่อ ครอบครัวและบ้านเกิด ของผู้สร้างสรรค์ ให้ออกมาเป็นผลงานศิลปะประติมากรรมสื่อประสม ในรูปแบบของงานศิลปะกึ่งนามธรรม

อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ

Ralp MAYER จากหนังสือ A Dictionary of ART TERMS and TECHNIQUES ได้ให้ความหมายของคำว่า ประติมากรรม ดังสังเขปได้คือ การสร้างสรรค์งานศิลปะในลักษณะ 3 มิติ ด้วยกรรมวิธี CARVING การแกะ MODELING การปั้น หรือ ASSEMBLYการประกอบชิ้นส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน

CARVING คือการนำสิ่งที่ไม่ต้องการออกไป ดังวิธิการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินเอกชาวอิตาเลี่ยนMICHEALANGELO โดยรวมมักใช้วัสดุที่ค่อนข้างแข็ง อาทิ ไม้ หินอ่อน หินทราย เป็นต้น MODELING คือ การปั้น มักปั้นด้วยดินเป็นต้นแบบก่อนแล้วจึงหล่อด้วยวัสดุที่แข็งแรง อาทิ พลาสติก บรอนซ์ ฯลฯ

ASSEMBLY คือการประกอบชิ้นส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน อาทิ วัสดุที่แตกต่างกัน เช่น ไม้ เหล็ก พลาสติก เป็นต้น ด้วยกรรมวิธีทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะประติมากรรมที่สามารถมองได้รอบ หรืออาจเป็นเพียงสมารถชื่นชมได้แค่เพียงประติมากรรมนูนสูง หรือประติมากรรมนูนต่ำเท่านั้น

ประติมากรรมละมุน SOFT SCULPTURE เป็นผลงานศิลปะในแนวทางการสร้างสรรค์ใหม่ ประติมากรรมละมุน คำนี้ดูจะไม่ค่อยจะแพร่หลายในการใช้นัก ด้วยฟังดูอาจเคอะเขิน ในแวดวงศิลปะมักจะใช้ SOFT SCULPTURE ไม่ต้องแปลเป็นภาษาไทยให้ต้องแปลอีกครั้ง แต่อย่างไรก็ตาม คำว่าประติมากรรมดูจะถูกเขย่าความหมายเล็กน้อย ด้วยภาพของประติมากรรมที่ดูแข็งแรง มั่นคงหนัก เป็นสัญลักษณ์ของเพศชาย ตรงกันข้าม SOFT SCULPTURE นุ่มนวล บางเบา เคลื่อนไหว ยืด หยุ่น แปรเปลี่ยนรูปทรงได้ เปรียบคล้ายสตรี

ประติมากรรมจะนุ่มนวล บางเบาได้อย่างไร? SOFT SCULPTURE ปรากฏโฉมที่โดดเด่นโดย KUSAMA YAYOI ศิลปินชาวญี่ปุ่น ปัจจุบันเธออายุ ประมาณ 70 ปีกว่านิดๆ ประวัติของเธอคือ เธอเกิดที่เมือง MATSUMOTO จังหวัด NAGANO เมื่ออายุได้ 20 เธอเดินทางไปสหรัฐอเมริกาที่นี่ทำให้เธอพบกับความสำเร็จ และ ชื่อเสียง ด้วยผลงานจิตรกรรม ตะลึงโลกศิลปะ INFINITY NET ยังไม่เพียงพอสำหรับ KUSAMA YAYOI ไม่มีอะไรสามารถหยุดยั้งเธอ กับการสร้างสรรค์ผลงานของเธอได้อีกแล้ว เมื่อเธอพบการสร้างสรรค์ผลงานด้วยกรรมวิธีใหม่ SOFT SCULPTURE ผลงาน

ศิลปะที่เปลี่ยนแปลงรูปร่างได้ นุ่มเมื่อสัมผัส เคลื่อนไหวเมื่อสัมผัส มองได้รอบ ตะลึงลานด้วยสีสันละลานตาและยิ่งใหญ่ เป็นได้ทั้งจิตรกรรมและประติมากรรมที่มีคุณค่ายิ่ง

SOFT SCULPTURE เป็นประติมากรรมที่ถูกสร้างขึ้นจากวัสดุที่ละมุน น่าสัมผัส บางอ่อนไหว อาทิ ผ้าหลากชนิด หลากลายที่คัดสรรแล้วด้วยสายตาศิลปิน เย็บ สร้างรูปทรง ภายในประกอบด้วยเส้นใย สร้างความหยุ่นคล้ายเครื่องนอน น่าสัมผัส ปี 1966 ผลงาน NARCISSUS GARDEN ปรากฏโฉมที่ VANICE BIENNALE หญิงสาวชุดแดงเพลิง KUSAMA YAYOI นอนอยู่ท่ามกลางบอลสีเงิน และต่อๆมาอีกหลายชิ้นงาน

What is a human being , and what is love , life and death . คือคำอธิบาย โลกของ KUSAMA YAYOI หรือ YAOI WORLD ผลงานของเธอปรากฏโฉมแก่สายตาชาวโลกมาเนิ่นนาน เป็นแรงบันดาลใจแก่ศิลปินจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะศิลปินหญิง KUSAMA YAYOI ไม่หยุดรุกรานทางศิลปะ และศิลปะเชิงพานิชย์ ประเทศญี่ปุ่นมีขนมคุกกี้ลายจุด โทรศัพท์เคลื่อนที่ลายจุด เสื้อผ้าลายจุด ฯลฯ ที่ออกแบบโดยเธอ เธอประสงค์สร้างสะพานข้าม ART and LIFE และ ART and SOCIETY เธอน่าจะล่วงผ่าน สมประสงค์เธอแล้วในเมื่อปัจจุบันมีหลายคนสวมเสื้อผ้าที่ออกแบบโดยเธอ กินขนมลวดลายและรสชาติที่ออกแบบโดยเธอ ใช้โทรศัพท์ที่ออกแบบโดยเธอ และอีกหลากหลายที่เธอรุกราน ศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มนุษย์ประกอบด้วยความรัก ชีวิต และความตาย มนุษย์ เป็น SOFT SCULPTURE นุ่มนวล บางเบา ยืดหยุ่น เคลื่อนไหว แปรเปลี่ยนได้ รู้จักรัก รู้จักชีวิต และท้ายสุดคือรู้จักความตาย

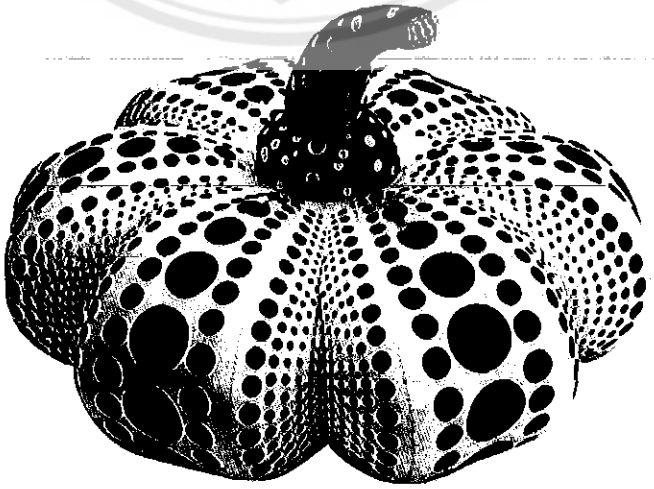

ภาพประกอบที่ 1 Large Pumpkin

ศิลปิน Yayoi Kusama

อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน

Frederique Morrel

ศิลปินหญิงชาวฝรั่งเศส ประติมากรรมที่คลุมด้วยการเย็บปักแบบโบราณ งานทุกชิ้นเป็นงานที่ทำด้วยมือที่เธอทำงานร่วมกับสามี สัตว์แต่ละตัวที่เธอสร้างมีเอกลักษณ์ของตัวเอง เธอกล่าวว่า "ผลงานของเราได้รับการผลิตขึ้นมาใหม่อย่างพิถีพิถัน โดยใช้วิธีการเย็บปักแบบโบราณซึ่งได้ช่วยให้มันไม่ถูกลืมเลือนไป เพื่อประโยชน์ในการลื้อฟื้นความสำคัญของงานสร้างสรรค์แบบดั้งเดิม เมื่อเดินรอบตลาดค้าของเก่า เราจะรู้สึกเสียใจมากที่เห็นงานเย็บปักแบบดั้งเดิมถูกขายทิ้ง เราคิดได้ถึงความรัก เวลา ฝีมือ และความอดทน ที่ผู้สร้าง ได้สร้างสิ่งที่สวยงามเช่นนี้ออกมา และมันน่าเศร้าที่พวกเขาไม่มีความสนใจต่อมันและขายมันในราคาไม่กี่ดอลลาร์ มันมีทั้งผ้าปูโต๊ะที่ยอดเยี่ยม, ผ้ารองจาน และหมอน ที่เต็มไปด้วยความประณีต น่าเสียดายที่ทักษะเหล่านี้อยู่ในอันตรายต่อการสูญหายไปในอนาคต

ภาพประกอบที่ 2 Frederique Morrel

ภาพประกอบที่ 3 Bonny Half & Half

ศิลปิน Frederique Morrel

ภาพประกอบที่ 4 My Dear

ศิลปิน Frederique Morrel

Holly Levell

ศิลปินชาวอังกฤษผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งทอที่ประยุกต์มาจากการเย็บปักในชีวิตประจำวันผ่านประติมากรรมอ่อนนุ่มของเธอ ทำให้เส้นโครงสร้างที่แข็งดูอ่อนลงด้วยการเย็บที่เป็นเอกลักษณ์ส่วนตัวของเธอ เธอได้รับแรงบันดาลใจจากสิ่งของและสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวันของเธอเองในส่วนที่ไม่มีใครสังเกตและการที่เธอเป็นศิลปินนั้น ทำให้เธอสามารถเปลี่ยนสถานะและความหมายของวัตถุที่ดูแข็งให้ดูอ่อนนุ่มโดยการใช้เทคนิคการเย็บปักของเธอเอง

งานของเธอเริ่มมาจากการสำรวจความคิดของวัตถุที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน เธอเริ่มโฟกัสไปที่การช็อปปิ้งและเธอได้สังเกตุเห็นตุ๊กตาถั่วลันเตาในห้องของเธอทำให้เธอคิดว่า "ฉันสงสัยว่าฉันสามารถทำชิ้นงานที่สมบูรณ์จากการเย็บปักได้หรือไม่?" ทำให้เกิดแนวคิดและการสร้างประติมากรรมอ่อนนุ่มที่เกี่ยวกับของในซูเปอร์มาร์เก็ตได้เริ่มขึ้น

ภาพประกอบที่ 5 Meet The Maker

ศิลปิน Holly Levell

บทที่ 3
ขั้นตอนวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์

การสร้างสรรค์ศิลป์นิพนธ์ชุด ความรักและความผูกพันธุ์ ต้องการแสดงถึงความรักและความผูกพันธุ์ของผู้สร้างสรรค์ที่มีต่อ ครอบครัว บ้านเกิด และผู้สร้างสรรค์ยังมีความสนใจในงานเย็บปักที่ได้รับการสั่งสอนมาจากย่าตั้งแต่เด็กๆ จึงได้สร้างสรรค์ออกมาเป็นผลงานศิลปะประติมากรรมสื่อประสม โดยผ่านแมวที่เป็นสัตว์เลี้ยงที่ผู้สร้างสรรค์ผูกพันธุ์มาตั้งแต่เด็ก เป็นสื่อ

โดยผู้สร้างสรรค์ได้แบ่งขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานไว้ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าข้อมูล
2. ขั้นตอนการรวบรวม ประมวลความคิด และจัดทำแบบร่าง
3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน
4. สรุปกระบวนการสร้างสรรค์

1. ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าข้อมูล

1.1. หลักการและแผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ

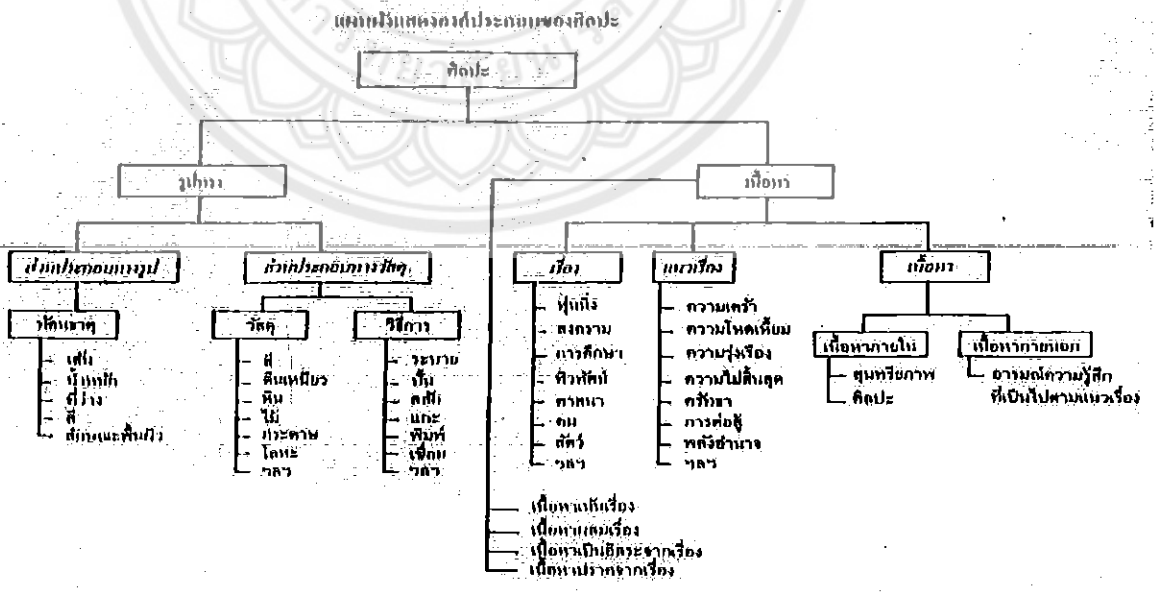

ภาพประกอบที่ 6 แผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ

1.2. โครงสร้างทางวัตถุ

องค์ประกอบศิลป์ คือ การนำสิ่งต่างๆ มาประยุกต์ ดัดแปลง สร้างสรรค์ จัดร่วมเข้าด้วยกัน ตามสัดส่วนรูปร่าง รูปทรงตรงตามคุณสมบัติของสิ่งนั้นๆ เพื่อให้เกิดผลงานที่มี ความเหมาะสมส่วน จะเกิดความงดงาม น่าสนใจหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการนำเสนอภาพรวมของงาน ว่ามีการสื่อถึงเรื่องราว วัตถุประสงค์ ในงานการออกแบบของเรา

โดยคำนึงถึงปัจจัยที่ใช้ในการออกแบบ ดังนี้

1. สัดส่วนของภาพ (Proportion)
2. ความสมดุลของภาพ (Balance)
3. จังหวะลีลาของภาพ (Rhythm)
4. การเน้นหรือจุดเด่นของภาพ (Emphasis)
5. เอกภาพ (Unity)
6. ความขัดแย้ง (Contrast)
7. ความกลมกลืน (Harmony)

สิ่งต่างๆ ที่เราควรนำมาใช้ประกอบเข้าด้วยกัน คือ จุด, เส้น, รูปร่าง– รูปทรง, สี, ลักษณะผิว ส่วนประกอบต่างๆ ของศิลปะนำมาจัดประสานสัมพันธ์กัน ให้เกิดคุณค่า ทางความงาม เราเรียกว่า องค์ประกอบศิลป์ (Composition)

การจัดองค์ประกอบ เป็นหลักที่สำคัญสำหรับผู้สร้างสรรค์ และผู้ศึกษางานศิลปะ เนื่องจากผลงานศิลปะใดๆ ก็ตาม ล้วนมีจุดเด่นที่เน้นเป็นหลักใหญ่ๆ อยู่ในตัวด้วยกัน 2 ประการ คือ

ทางด้านรูปทรง เกิดจากการนำเอา องค์ประกอบต่างๆ ของศิลปะ ได้แก่ เส้น, สี, แสงและเงา รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ฯลฯ มาจัดเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความงามทางศิลป์ (Art Composition)

ทางด้านเรื่องราว หรือสาระของผลงานที่ศิลปินผู้สร้างสรรค์ต้องการที่จะแสดงออก ให้ผู้ชมได้สัมผัส รับรู้ โดยอาศัยรูปลักษณะที่เกิดจากการจัดองค์ประกอบศิลป์นั่นเองหรืออาจกล่าวได้ว่า ศิลปินจะนำเสนอเนื้อหาเรื่องราว ผ่านรูปลักษณะที่เกิดจากรวมองค์ประกอบทางศิลปะเข้าด้วยกัน ถ้าองค์ประกอบที่จัดขึ้นไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาเรื่องราวที่นำเสนอ งานศิลปะนั้นๆ ก็จะขาดความงาม ของเรื่องราวที่จะเสนอถึงเรื่องที่ต้องการให้ผู้อื่นรับรู้ได้ตรงกับหัวข้อเรื่องหรือชื่อภาพนั้นไป ดังนั้น การจัดองค์ประกอบศิลป์ จึงให้ความสำคัญในการคิด ประยุกต์ ดัดแปลง เพื่อสร้างสรรค์งานศิลปะ ให้เกิดความสวยงาม ดึงดูดผู้ชม หรือหน้าสนใจในงานนั้นๆ เพราะจะทำให้

ส่วนประกอบขององค์ประกอบศิลป์ที่สำคัญ ซึ่งจะเป็นส่วนที่เรานำมาเพื่อสร้างสรรค์ ผลงานทุกรูปแบบได้ดี ให้น่าสนใจ และมีความสวยงาม ดังนี้

1. จุด (Point, Dot)

คือ ส่วนประกอบที่เล็กที่สุด เป็นส่วนเริ่มต้นไปสู่ส่วนอื่นๆ เช่น การนำจุดมาเรียงต่อกันตามตำแหน่งที่เหมาะสม และซ้ำๆ กัน จะทำให้เรามองเห็นเป็น เส้น รูปร่าง รูปทรง ลักษณะผิว และการออกแบบที่น่าตื่นเต้นได้ จากจุดหนึ่ง ถึงจุดหนึ่งมีเส้นที่มองไม่เห็นด้วยตา แต่เห็นได้ด้วยจินตนาการ เราเรียกว่า เส้นโครงสร้าง นอกจากจุดที่เรานำมาจัดวางเพื่อการออกแบบ เราสามารถพบเห็นลักษณะการจัดวางจุดจากสิ่งเป็นธรรมชาติ ที่อยู่รอบๆ ตัวเราได้ เช่น ข้าวโพด รวงข้าว เมล็ดถั่ว ก้อนหิน เปลือกหอย ใบไม้ ลายของสัตว์นานาชนิด ได้แก่ เสือ ไก่ นก สุนัข งู ม้าลาย และแมว เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ธรรมชาติได้ออกแบบไว้อย่างสวยงาม มีระเบียบ มีการซ้ำกันอย่าง มีจังหวะและมีอิทธิพลต่อความคิดของมนุษย์เราเป็นอย่างมาก เช่น การออกแบบลูกคิด ลูกบิดประตู การร้อยลูกปัด สร้อยคอ และเครื่องประดับต่างๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เกิดมาจากจุดทั้งสิ้น

2. เส้น (Line)

เกิดจากจุดที่เรียงต่อกัน หรือเกิดจากการลากเส้นไปยังทิศทางต่างๆ มีหลายลักษณะ เช่น ตั้ง นอน เฉียง โค้ง ฯลฯ เส้น เกิดจากเคลื่อนที่ของจุด หรือถ้านำจุดมาวางเรียงต่อๆ กันก็จะเกิดเป็นเส้นขึ้น เส้นมีมิติเดียว คือ ความยาว ไม่มีความกว้าง ทำหน้าที่เป็นขอบเขตของที่ว่าง รูปร่าง รูปทรง สี น้ำหนัก รวมทั้งเป็นแกนหลักโครงสร้างของรูปร่างรูปทรงต่างๆ

เส้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญของงานศิลปะทุกชนิด เส้นสามารถให้ความหมาย แสดงความรู้สึกและอารมณ์ด้วย การสร้างเป็นรูปทรงต่างๆ ขึ้น เส้นมี 2 ลักษณะคือ เส้นตรง (Straight Line) และ เส้นโค้ง (Curve Line) เส้นทั้งสองชนิดนี้เมื่อนำมาจัดวางในลักษณะต่างๆ กันและให้ความหมาย ความรู้สึก ที่แตกต่างกันออกไปด้วย

ลักษณะของเส้น

เส้นมีจุดเด่นที่นำมาใช้ได้หลากหลายรูปแบบ ทำให้เกิดรูปร่างรูปทรงต่างๆ มากมาย เพื่อต้องการสื่อให้เกิดความรู้สึกทางด้านอารมณ์ จากการสร้างสรรค์ของงาน

1. เส้นตั้ง หรือ เส้นดิ่ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรง หนักแน่นเป็น สัญลักษณ์ของความซื่อตรง

2. เส้นนอน ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ นิ่ง ผ่อนคลาย

3. เส้นเฉียง หรือ เส้นทแยงมุม ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว รวดเร็ว ไม่มั่นคง

4. เส้นหยัก หรือ เส้นซิกแซก แบบฟันปลา ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว อย่างเป็นจังหวะ มีระเบียบ ไม่ราบเรียบ น่ากลัว อันตราย ขัดแย้ง ความรุนแรง

5. เส้นโค้ง แบบคลื่น ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ ลื่นไหล ต่อเนื่อง สุภาพอ่อนโยน นุ่มนวล

6. เส้นโค้งแบบก้นหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลี่คลาย หรือเติบโตในทิศทางที่หมุนวน ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด

7. เส้นโค้งวงแคบ ให้ความรู้สึกถึงพลังความเคลื่อนไหวที่รุนแรง การเปลี่ยนทิศทางที่ รวดเร็ว ไม่หยุดนิ่ง

8. เส้นประ ให้ความรู้สึกที่ไม่ต่อเนื่อง ขาด หาย ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความเครียด

ความสำคัญของเส้น

- ใช้ในการแบ่งที่ว่างออกเป็นส่วนๆ
- กำหนดขอบเขตของที่ว่าง หมายถึง ทำให้เกิดเป็นรูปร่าง (Shape) ขึ้นมา
- กำหนดเส้นรอบนอกของรูปทรง ทำให้มองเห็นรูปทรง (Form) ชัดขึ้น
- ทำหน้าที่เป็นน้ำหนักอ่อนแก่ ของแสดงและเงา หมายถึง การแรเงาด้วยเส้น
- ให้ความรู้สึกด้วยการเป็นแกนหรือโครงสร้างของรูป และโครงสร้างของภาพ

3. รูปร่างและรูปทรง (Shape and Form)

รูปร่าง คือ พื้นที่ๆ ล้อมรอบด้วยเส้นที่แสดงความกว้าง และความยาว รูปร่างจึงมีสองมิติรูปทรง คือ ภาพสามมิติที่ต่อเนื่องจากรูปร่าง โดยมีความหนาหรือความลึก ทำให้ภาพที่เห็นมี ความชัดเจน และสมบูรณ์

รูปร่างและรูปทรงแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ คือ

รูปทรงเรขาคณิต (Geometric Form) มีรูปร่างรูปทรงที่แน่นอน มาตรฐาน สามารถวัดหรือคำนวณได มีกฎเกณฑ์ เช่น รูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม รูปวงรี ห้าเหลี่ยม หกเหลี่ยม พีระมิด เป็นต้น รูปเรขาคณิตเป็นโครงสร้างพื้นฐานของรูปทรงต่างๆ ดังนั้น การสร้างสรรค์รูปอื่นๆ ควรศึกษารูปเรขาคณิตให้เข้าใจถ่องแท้เสียก่อน

รูปทรงธรรมชาติ (Nature Form)เป็นการเลียนแบบธรรมชาติ นำรูปทรงที่มีอยู่ตามธรรมชาติรอบตัวเรา เช่น ดอกไม้, ใบไม้, สัตว์ต่างๆ , สัตว์น้ำ, แมลง, มนุษย์ เป็นต้น มาใช้เป็นแม่แบบในการออกแบบและสร้างสรรค์ โดยยังคงให้ความรู้สึกและรูปทรงที่เป็นธรรมชาติอยู่ส่วนผลงานบางชิ้น ที่ล้อเลียนธรรมชาติ โดยใช้รูปทรงเช่น ตุ๊กตาหมี, การ์ตูน, อวัยวะของร่างกายเรา เป็นต้น ยังคงเป็นรูปทรงตามธรรมชาติ ให้เห็นอยู่ บางครั้งได้มีการนำวัสดุที่มีอยู่ ตามธรรมชาติ เช่น เปลือกหอย, กิ่งไม้, ขนนก ฯลฯ นำมาออกแบบ ดัดแปลง สร้างสรรค์ผลงาน รูปทรงก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก

รูปทรงอิสระ (Free Form) เป็นรูปแบบโครงสร้างที่ไม่แน่นอน ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว เลื่อนไหล ให้ความอิสระ และได้อารมณ์ ความเคลื่อนไหวเป็นอย่างดี รูปอิสระอาจเกิดจากรูปเรขาคณิตหรือรูปธรรมชาติ ที่ถูกกระทำจนมีรูปลักษณะเปลี่ยนไปจากเดิมจนไม่เหลือสภาพเดิม

1.2 โครงสร้างทางวัสดุ

วัสดุ หรือ วัตถุดิบ (material) เป็นแก่นสารทางวัตถุที่ใช้ในกระบวนการผลิต เป็นวัตถุในขั้นแรกที่ได้มาจากแหล่งวัตถุดิบก่อนจะนำไปแปรรูปเป็นผลิตผล ซึ่งในผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นนี้ วัสดุที่ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

1.2.1 วัสดุส่วนของโครงสร้างทางประติมากรรม

1.2.2.1 ลวดกรงไก่ (welded wire mesh) ลวดตาข่ายสี่เหลี่ยม ทำมาจากเส้นลวดพลาสติก พีวีซี เหล็ก หรือเหล็กชุบสังกะสีที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.60 – 0.85 มิลลิเมตร แต่ละช่องมีขนาดเล็กประมาณ ½ นิ้ว , ¾ นิ้ว หรือ 1 นิ้ว สามารถนำไปใช้งานได้หลากหลายประเภท เช่น ใช้ทำกรงเลี้ยงสัตว์ ทำเรือนเพาะชำ ใช้กรองเศษขยะและสิ่งสกปรกต่าง ๆ

1.2.2.2 เหล็กลวด (Wire rod) คือ ผลิตภัณฑ์เหล็กรูปทรงยาวที่ผลิตมาจากการรีดร้อนเหล็กแท่ง (billet) ลักษณะหน้าตัดของเหล็กลวดมีได้ทั้งแบบกลม (round) สี่เหลี่ยม (square) หกเหลี่ยม (hexagonal) ฯลฯ ขึ้นอยู่กับลักษณะของการใช้งาน โดยทั่วไป เหล็กลวดจะนำไปผลิตต่อด้วยการดึงเย็น (cold drawn) เพื่อผลิตเป็นลวดเหล็กกล้า (steel wire) ที่มีผิวเรียบขึ้น สำหรับนำไปใช้ในงาน

ต่างๆ ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่อไป เช่น ผลิตตะปู ตะแกรง น็อต สกรู ลวดเชื่อม ลวดเสริมยางรถยนต์ เป็นต้น

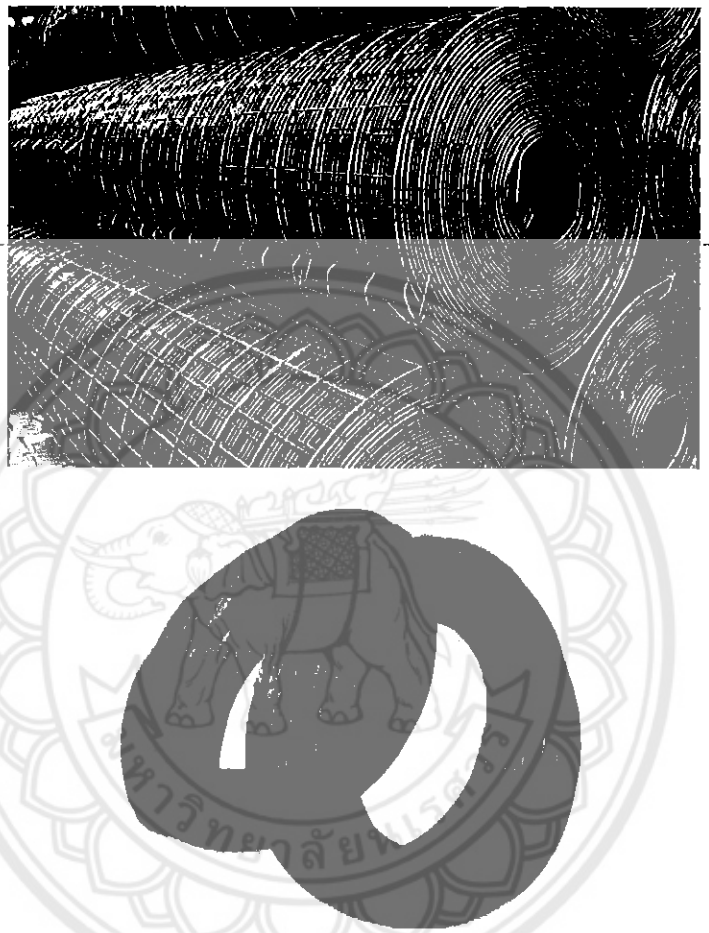

ภาพประกอบที่ 7 ลวดกรงไก่ , เหล็กลวด

1.2.2 วัสดุงานเย็บปัก

1.2.2.1 ผ้า (Fabric) หมายถึง วัสดุชนิดหนึ่ง ที่มีลักษณะเป็นแผ่น และผ่านกระบวนการผลิตจากเส้นใย ธรรมชาติ หรือสังเคราะห์ จนได้เป็นเส้นด้าย และผ่านกรรมวิธีผลิตจนได้เป็นผืนผ้า

ประเภทของผ้าแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

ประเภท ผ้าทอ กรรมวิธีการนำเส้นด้ายมาขัดกัน มีเส้นใยด้ายดังนี้ เส้นด้ายยืน (warp yarn) กับ เส้นด้ายพุ่ง (weft yarn)

ประเภท ผ้าถัก (Knitted fabric)การนำเส้นด้ายต่อกันเป็นห่วง (interlock loops) มีเส้นใยด้ายดังนี้ คือ เส้นด้ายแนวตั้ง (Wales) และ เส้นด้ายแนวนอน (Course)

ถ้าเราแบ่งเป็นชนิดนั้นจะแบ่งได้ 3 ชนิด ดังต่อไปนี้

1. เส้นใยที่ทำจากธรรมชาติ100% (Natural fiber) และแบ่งได้เป็นประเภทดังต่อไปนี้

เส้นใยไหม (Silk) ใยไหมมาจากโปรตีนของรังไหม แล้วนำมาปั่นจนได้เป็นเส้นด้าย นำมาทอ หรือถัก ได้เป็นผืนผ้า คุณสมบัติของผ้าไหมนั้น มีความนุ่มมือ เงางามจับตา ไม่ยับง่าย หรือไม่ยับเลย คงสภาพของผ้าได้ดีทีเดียว ดูดความชื้นได้ดีพอสมควร และ สามารถปรับตัวได้ในอุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลง ใส่สบายมาก ฤดูหนาวก็ใส่แล้วอบอุ่น สามารถติดไฟได้ เวลาไหม้ผ้าจะหด และไหม้เป็นขี้เถ้า ต้องซักด้วยสบู่ที่มีฤทธิ์อ่อนเท่านั้น เพราะผงซักฟอกที่มีกรดแรงจะทำลายเนื้อผ้า ก่อนรีดต้องนำผ้าฝ้าย มารอง

เส้นใยลินิน (Linen) ผลิตจากเส้นใยของต้น flax แล้วนำมาปั่นจนได้เป็นเส้นด้าย จากนั้นจึงมาทอ หรือ การถัก ได้เป็น ผืนผ้า ลินิน นั้นเส้นใยธรรมชาติที่มีความคงทน และความแข็งแรงที่สุด โดยที่คุณสมบัติของผ้าลินิน นั้นจะ ยับง่าย ซักได้ สามารถ รีดได้ที่อุณหภูมิสูงลักษณะของจะมี ความมันเงาสวยงาม ผิวเรียบแข็ง และดูดซึมน้ำได้ติดไฟได้ เวลาไหม้จะเหมือนกระดาษ เวลาพับผ้าลินินต้องใช้การม้วนเท่านั้น เพราะถ้าพับเส้นด้ายอาจหัก เสียทรงได้

เส้นใยฝ้าย (Cotton) ได้มาจากการนำ เส้นใยของปุยฝ้ายนำมาปั่นจนเกิดเป็นเส้นด้าย แล้วจึงนำมาทอ หรือถัก ได้เป็นผืนผ้า คุณสมบัติของผ้าฝ้าย หรือ ผ้า Cotton นั้นจะ ยับง่าย รีดยาก หด ย้วย แต่บางเบา หากผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่ม จะใส่สบาย แต่ปัจจุบันมีกระบวนการในการผลิตเส้นด้ายที่มีประสิทธิภาพ ทำให้คุณภาพของฝ้ายดีขึ้น จึงเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย สามารถซักได้ด้วยเครื่อง หรือมือ รีดได้ในอุณหภูมิที่สูงได้ ไม่ไหม้หรือเกิดอาการหดตัว สามารถขึ้นราได้ง่าย เนื่องจากเป็น

ใยฝ้าย ติดไฟได้ ไม่มียางเหนียว เวลาไหม้ลักษณะจะเหมือนกระดาษไหม้ เป็นขี้เถ้า

เส้นใยขนสัตว์ (Wool) ผ้าขนสัตว์ คือการนำขนสัตว์นำมาปั่นจนเกิด เป็นเส้นด้าย แล้วจึงมาทอ หรือถักเป็นผืนผ้าขนสัตว์ที่นิยมมาใช้ทำเป็นผ้าที่สุด คือขนแกะ คุณสมบัติของขนสัตว์ ขนสัตว์นั้นดูดความร้อนและถ่ายเทความชื้นได้ดี เวลาสวมใส่จึงให้ความอบอุ่นได้ดี และไม่เหนอะหนะร่างกายเวลาสวมใส่ หดตัวมากเวลาเปียก จึงควรซักแห้งเท่านั้น หลังจากซักแห้งควรเก็บใส่ถุงพลาสติก เพื่อป้องกันมอด

2. เส้นใยสังเคราะห์จากสารเคมี (Chemical Synthetic fiber)

สแปนเด็กซ์ (Spandex) เป็นผ้าที่มีความยืดหยุ่นสูง เป็นผ้าเส้นใยสังเคราะห์นิยมนำมาผลิตเสื้อผ้าที่ต้องการความยืดหยุ่น เช่น ชุดชั้นใน มาทดแทนยางธรรมชาติที่อายุการใช้งานใช้ไม่ได้นานนัก

ไนลอน (Nylon) ไนลอน ได้มาจากกระบวนการรวมตัวของปิโตรเคมี จำพวก เบนซิน ฟีนอล ไฮโดรเจน แอมโมเนีย และมาผ่านกรรมวิธีทางเคมี และผลิตเป็นเส้ยด้ายด้วยการถักหรือทอ คุณลักษณะของผ้าไนลอนนั้น มีความทนทาน มาก รูปร่างของผ้าทรงตัวได้ดี สามารถซักผงซักฟอกได้ ทนต่อเชื้อราและแมลง ทนต่อการขัดสี แต่เวลาใส่ไม่ค่อยสบายตัวนัก มักผลิตขึ้นมาใช้เป็นเสื้อผ้าที่มีราคาไม่สูง

โพลีเอสเตอร์ (Polyester ได้มาจากกระบวนการรวมตัว จำพวกปิโตรเคมี จำพวกเอทานอล ผ่านกรรมวิธีทางเคมี ได้เป็นเส้นด้าย แล้วผ่านกระบวนการถักหรือทอ แล้วได้เป็นผืนผ้า เป็นเส้นใยที่ผลิตขึ้นมาเพื่อให้มีคุณสมบัติคล้ายฝ้าย ลักษณะ เป็นเส้นใยยาวนุ่ม เงามัน ดูดความชื้นได้น้อย ผ้ามีความเบาบาง ยับยาก จับจีบได้ แต่เมื่อใส่ไประยะนานผ้าจะเกิดขุยได้

3. เส้นใยสังเคราะห์จากวัสดุธรรมชาติ (Natural Synthetic fiber)

เรยอน (Rayon) ได้มาจากการนำเปลือกไม้ในธรรมชาติ ผ่านกรรมวิธี ทางเคมี ได้เป็นเส้นด้าย และผ่านกรรมวิธี ด้วยการถักหรือการทอ ผลิตขึ้นมาเพื่อให้มีคุณสมบัติเหมือนกับฝ้าย คุณสมบัติ มีความนุ่มมันเงา สามารถระบายความร้อน และดูดความชื้นได้ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม

ก็ไม่สามารถเป็นผ้าที่ดีกว่าฝ้ายได้ ราคาค่อนข้างถูกนิยมนำมาทดแทนผ้าฝ้าย

1.2.2.2 ใยสังเคราะห์ (Synthetic Fibers)

เป็นใยที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเองมีการปรับปรุงและชนิดที่มีคุณสมบัติที่แตกต่างกันไป ตามการใช้งานของเสื้อผ้านั้นๆ ทั้งมีความ เงา ยืดหยุ่น มีความทนทาน แห้งง่าย ในแต่ละชนิดก็มีราคาที่ถูกแพงต่างกันด้วย อย่างเช่น สแปนเด็กซ์ ที่เป็นยางยืดมีความทนทานมักใช้เป็นขอบยางของกางเองใน โพลีเอสเตอร์ เป็นผ้าที่มีความเงา รีดง่าย ยับยาก ใส่สบาย แต่ซีดเร็วเป็นต้น

1.2.2.3 เชือกฟอก (Dyed Jute Rope)

เชือกฟอกเป็นเส้นด้ายที่ผลิตจาก "ไหมคอตต้อนผสม" พร้อมทั้งมีการตีเกลียวของเส้นในลักษณะที่ค่อนข้างแน่น จึงทำให้ตัวเส้นมีความแข็งความไหมคอตต้อนค่อนข้างมาก รวมทั้งมีการยืดหยุ่นที่น้อยกว่าด้วย ด้วยคุณสมบัตินี่เอง จึงทำให้ เชือกฟอก ค่อนข้างแพร่หลายในการถักงานประเภท ที่ต้องการความอยู่ทรงแข็งแรงค่อนข้างมาก

ภาพประกอบที่ 8 เชือกฟอก

1.2.2.4 ไหมคอตต้อน

เป็นการนำเส้นฝ้ายเส้นเล็กๆมาตีเกลียวด้วยเครื่องจักรอุตสาหกรรม จะทำให้ได้เส้นไหมที่มีขนาดใกล้เคียงกับ ไหมพรม หรือ ขนาดเส้นประมาณ 2 มิลลิเมตร ไหมคอตต้อนเหมาะแก่การนำไปถักเป็นเสื้อ, เสื้อคลุม, หมวก, ตุ๊กตา หรือนำไปถักเป็นดอกไม้เพื่อนำมาเป็นของตกแต่งสำหรับเสื้อผ้า หรือกระเป๋า

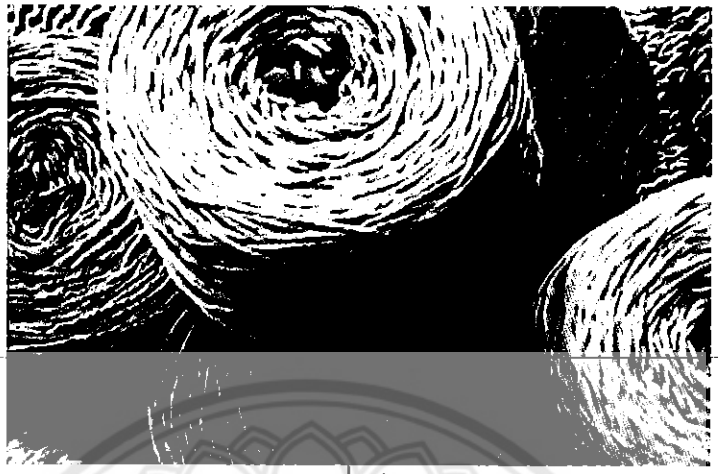

ภาพประกอบที่ 9 ไหมคอตต้อน

1.2.3 อุปกรณ์

1.2.3.1 เข็ม

สำหรับงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นนี้ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้ เข็ม Embroidery เข็มปัก หรือเรียกอีกชื่อว่า crewel needles รูเข็มจะมีลักษณะยาวกว่าและหนา เข็ม Sharps ใช้สำหรับเย็บไหมทีละหลายๆเส้น และ เข็ม Upholstery หรือเข็มโค้ง ใช้สำหรับเย็บชิ้นงานที่เข็มตรงเย็บเข้าไม่ถึง เช่น การเนาผ้าห่ม , เย็บเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น

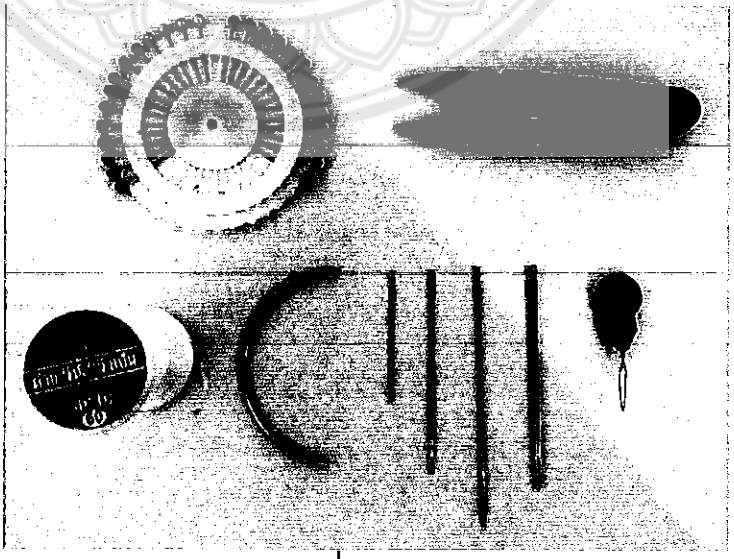

ภาพประกอบที่ 10 อุปกรณ์เย็บปัก

เรียงจากด้านซ้าย (บน)เข็มหมุด , กรรไกร

(ล่าง)ด้าย , เข็มโค้ง , เข็มปัก , ที่สนเข็ม

1.3 ข้อมูลด้านเนื้อหา

ผู้สร้างสรรค์เองได้เติบโตมากับครอบครัวที่มีปู่และย่าประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในพื้นที่จังหวัดตราด บริเวณบ้านก็เต็มไปด้วยต้นไม้นานาชนิด มีตั้งแต่ ไม้ดอก ไม้ประดับ ผลไม้จนไปถึงพืชผักสวนครัว ที่ปลูกไว้ขาย และก็แบ่งบางส่วนรับประทานกันเองในครอบครัว กิจกรรมยามว่างของผู้สร้างสรรค์ที่ทำร่วมกับย่าในวันหยุดเมื่อตอนเด็กคือการได้เห็นและช่วยย่า ตัดเย็บเสื้อผ้าและของใช้ต่างๆภายในบ้านด้วยตัวเอง จนกลายมาเป็นความชอบในงานฝีมือมาตั้งแต่นั้น และอีกสิ่งหนึ่งที่อยู่ร่วมกับผู้สร้างสรรค์มาตั้งแต่เด็กก็ คือ สัตว์เลี้ยง และสัตว์เลี้ยงของผู้สร้างสรรค์ก็คือ สัตว์สี่ขาตัวเล็กๆ อย่าง แมว นั้นเอง

1.3.1 ภาพข้อมูลจากภาพถ่าย

ผู้สร้างสรรค์ได้ถ่ายภาพ สิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวของผู้สร้างสรรค์ และได้นำมาใช้เป็นแรงบัดดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้

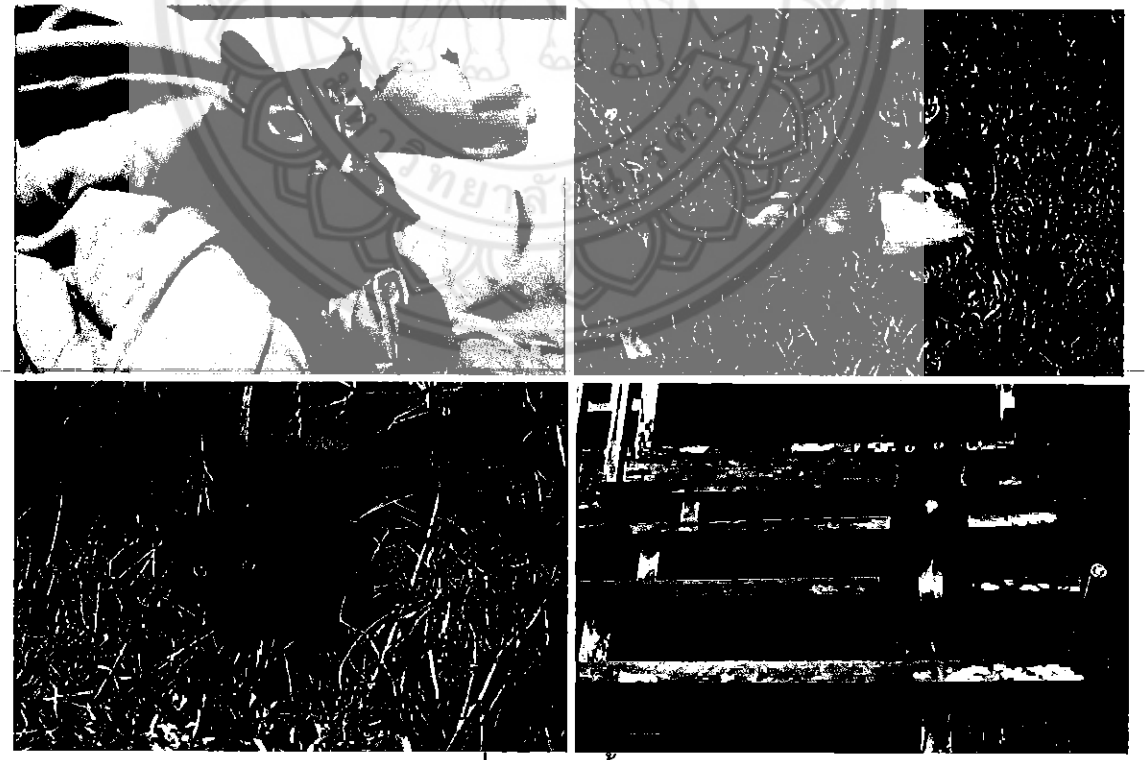

ภาพประกอบที่ 11 สัตว์เลี้ยงของผู้สร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 12 บ้านและบริเวณบ้านของผู้สร้างสรรค์

2. ขั้นตอนการรวบรวม ประมวลความคิด และจัดทำแบบร่าง

2.1 ภาพผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

ภาพประกอบที่ 13 ภาพผลงานก่อนศิลปนิพนธ์

2.2 แบบร่าง

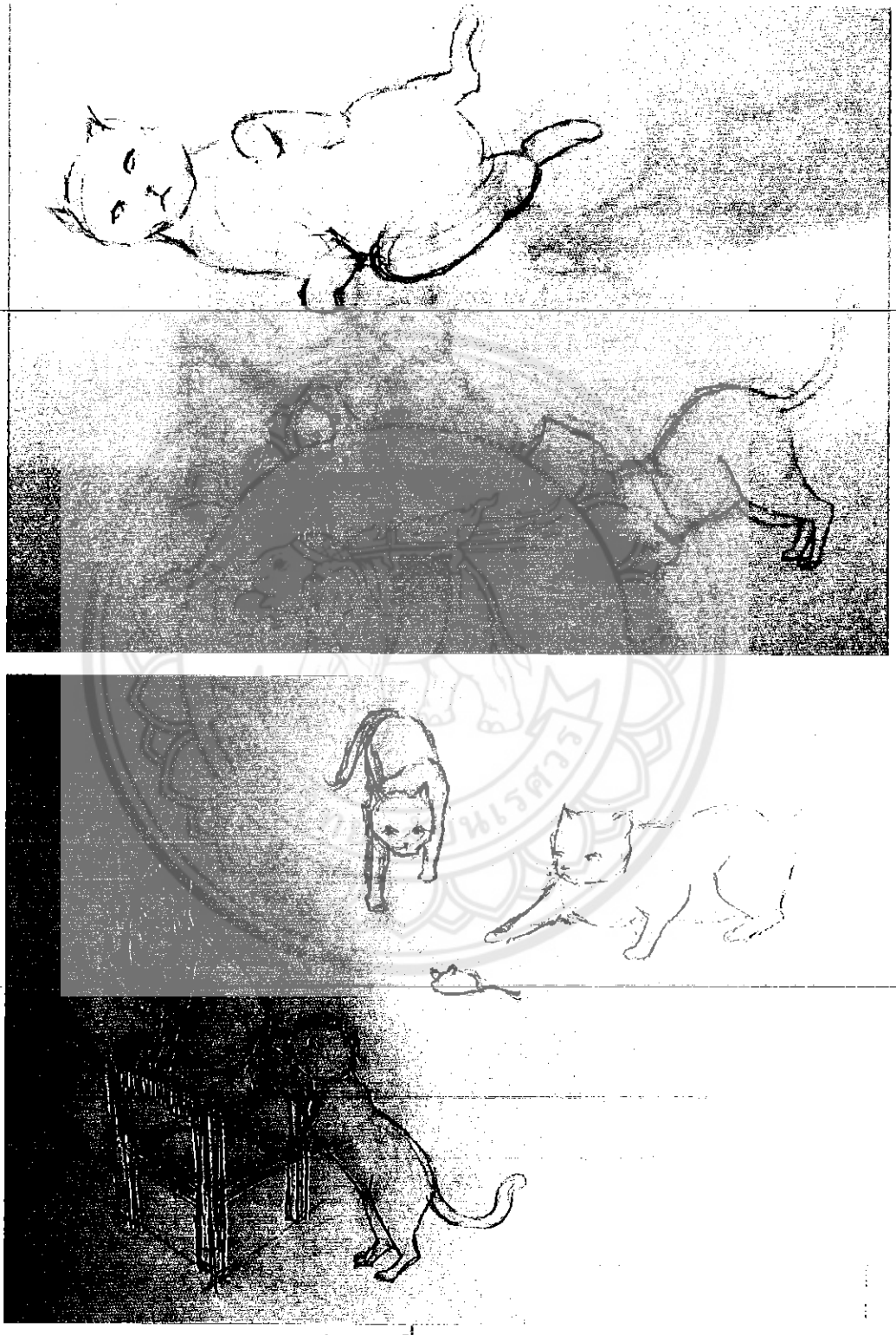

ภาพประกอบที่ 14 ภาพร่างความคิด

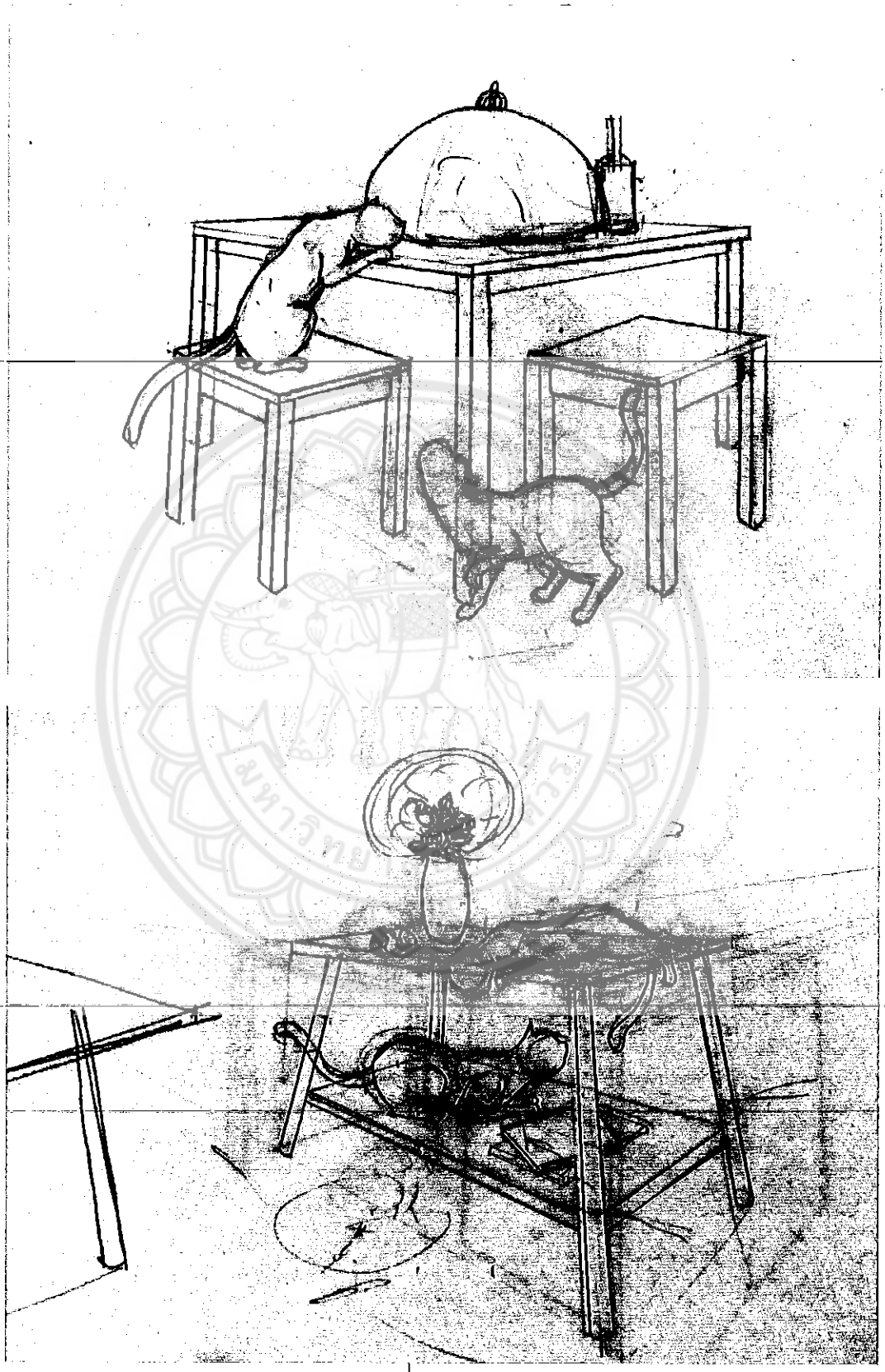

ภาพประกอบที่ 15 ภาพร่างความคิด

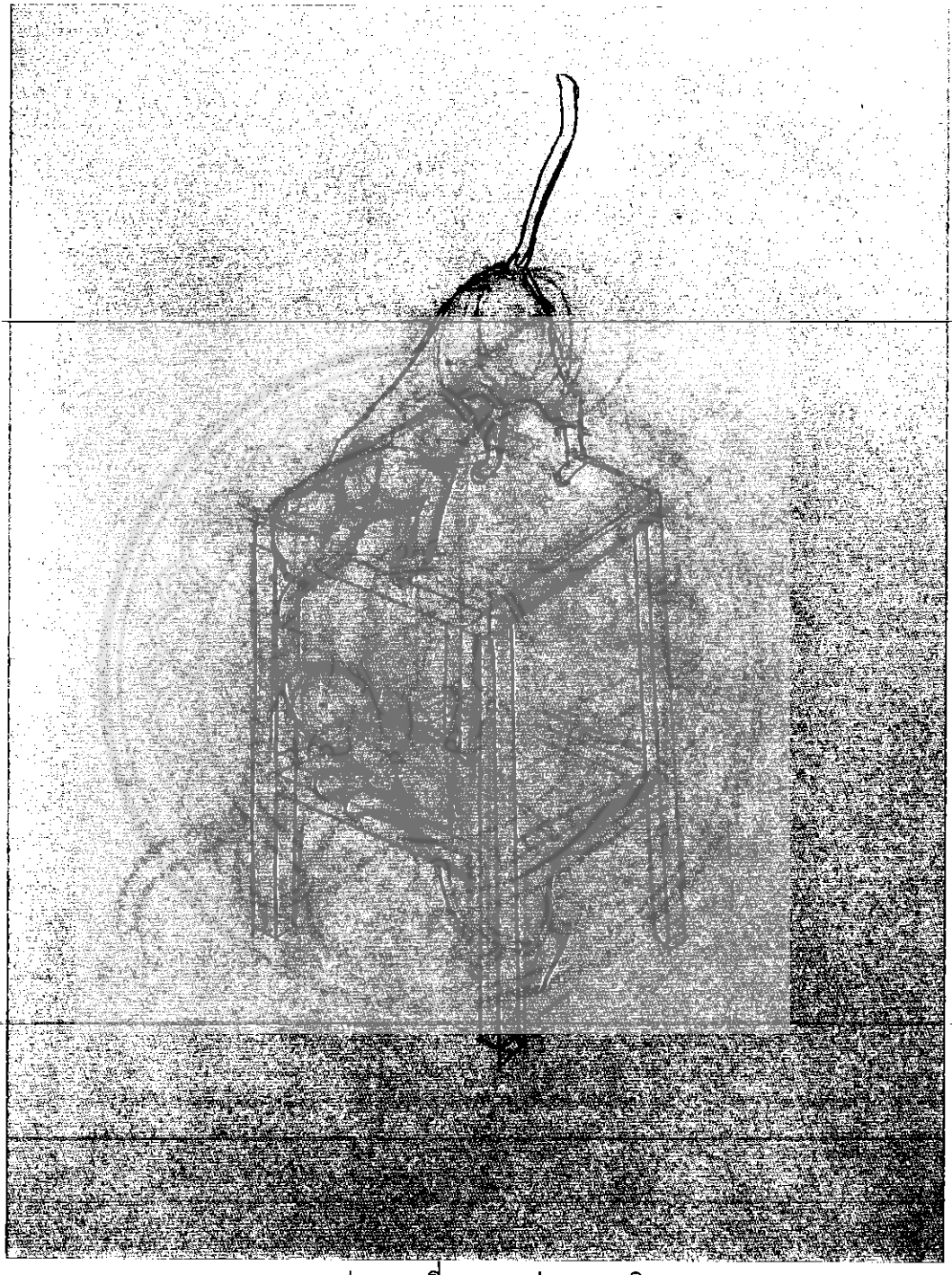

ภาพประกอบที่ 16 ภาพร่างความคิด

ภาพประกอบที่ 17 แบบจำลอง 3 มิติ

ภาพประกอบที่ 18 แบบจำลอง 3 มิติ

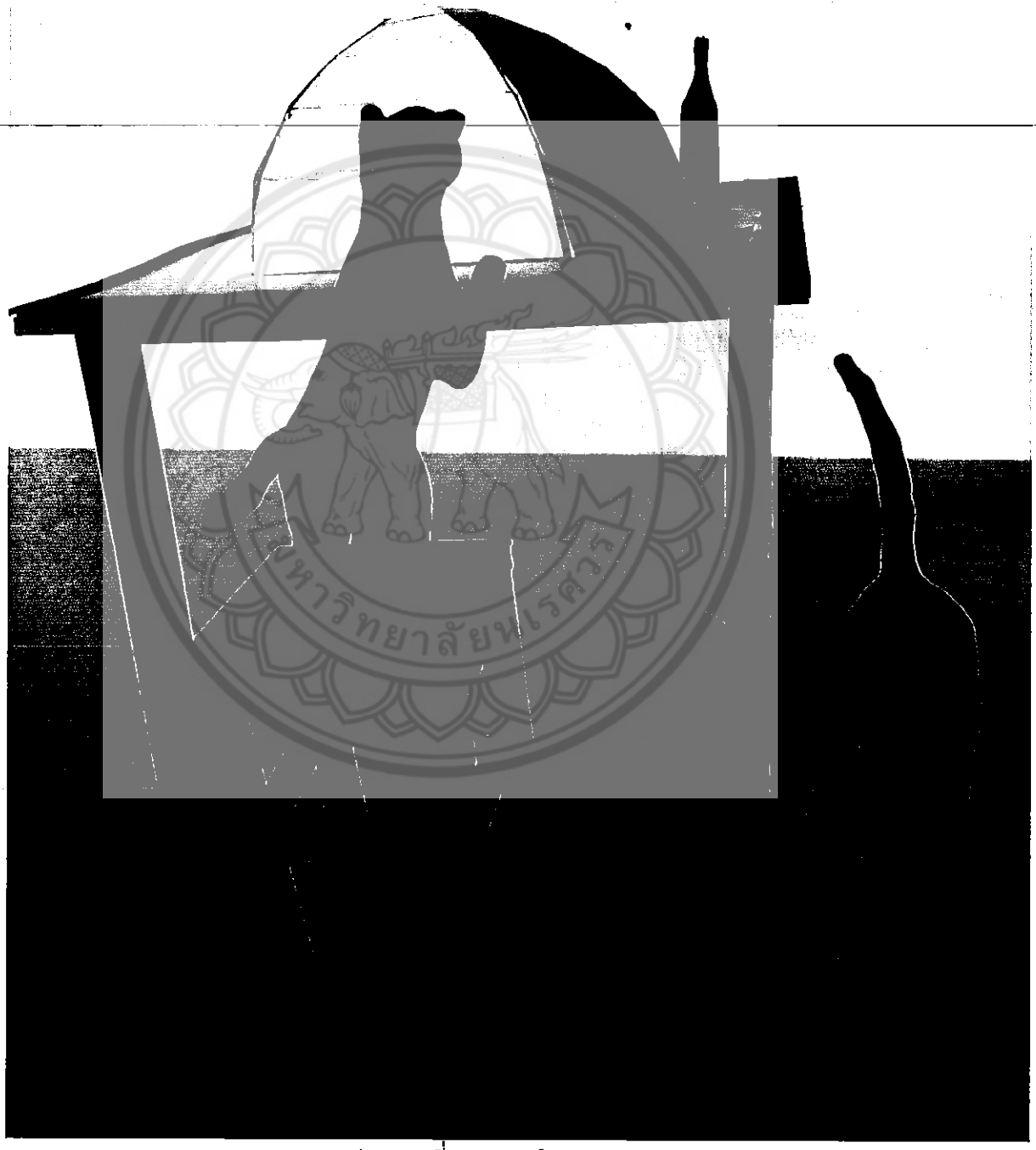

ภาพประกอบที่ 19 แบบจำลอง 3 มิติ

3. **ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน**

ขั้นตอนที่ 1 การขึ้นรูปโครงร่างด้วยโครงลวด

ภาพประกอบที่ 20 การขึ้นโครงด้วยลวด

ขั้นตอนที่ 2 เชื่อมเหล็กเส้นสร้างโครงสร้างโต๊ะ

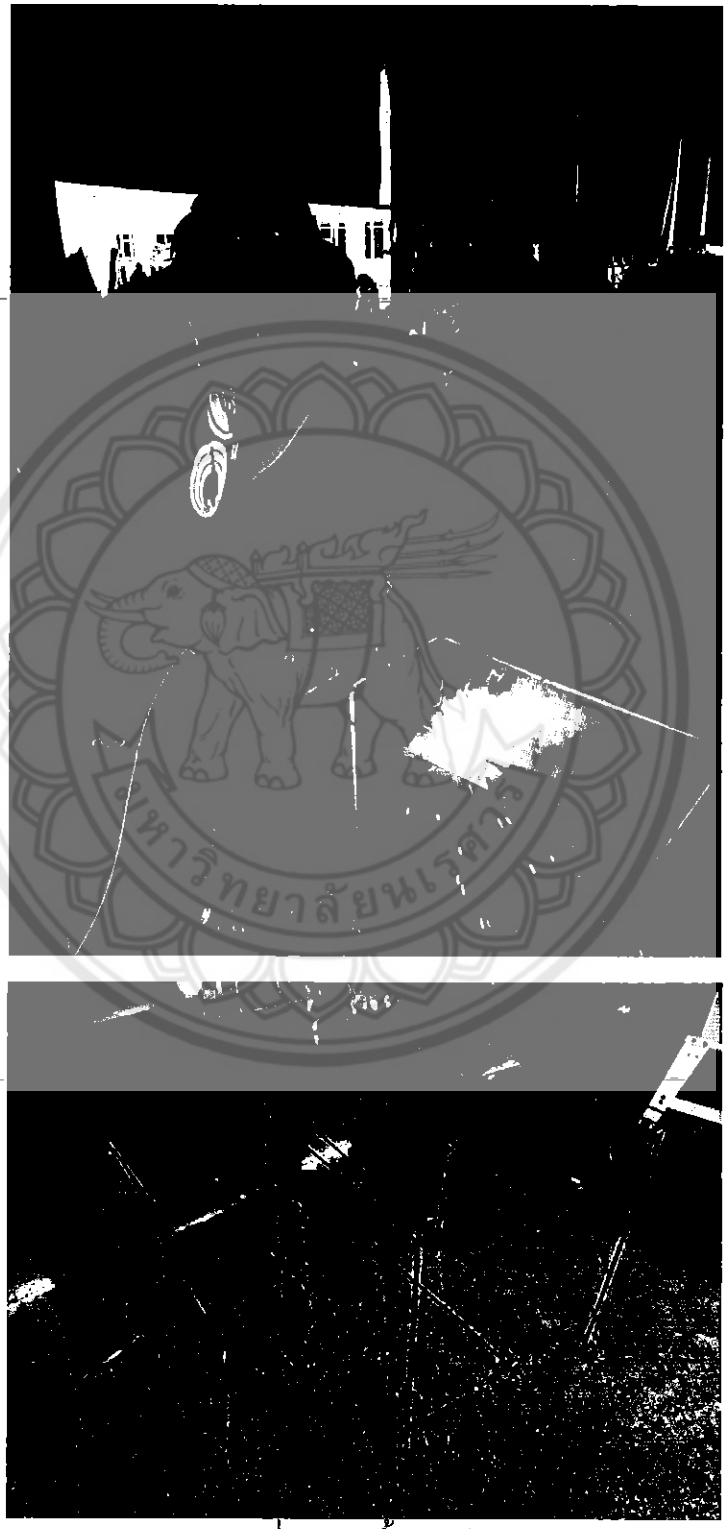

ภาพประกอบที่ 21 การขึ้นโครงด้วยเหล็กเส้น

ขั้นตอนที่ 3 เพิ่มมวลด้วยตะแกรงลวด

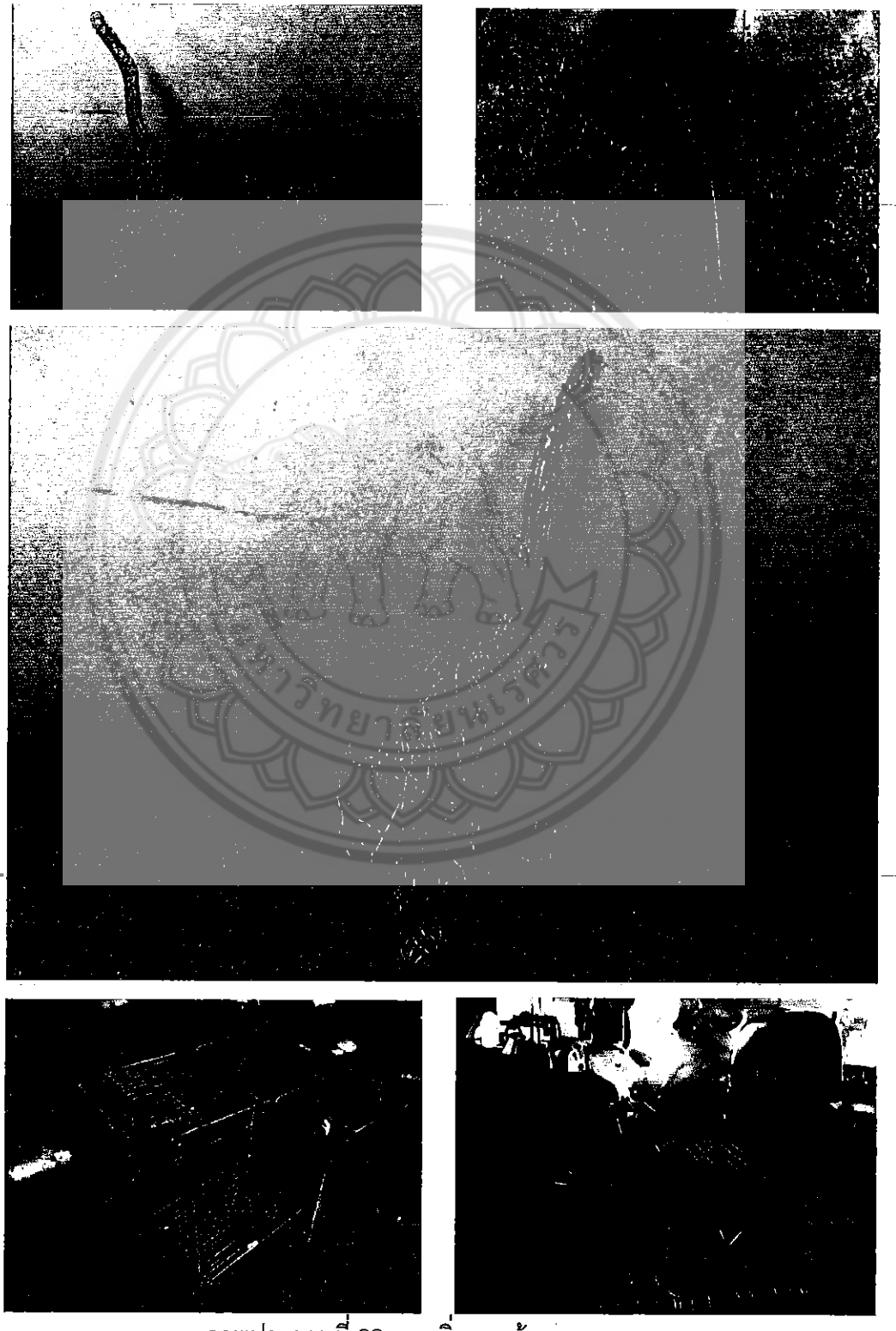

ภาพประกอบที่ 22 การเพิ่มมวลด้วยตะแกรงลวด

ขั้นตอนที่ 4 ย้อมสีผ้าและเซือกด้วยสีย้อมผ้าเพื่อให้ได้สีที่ต้องการ

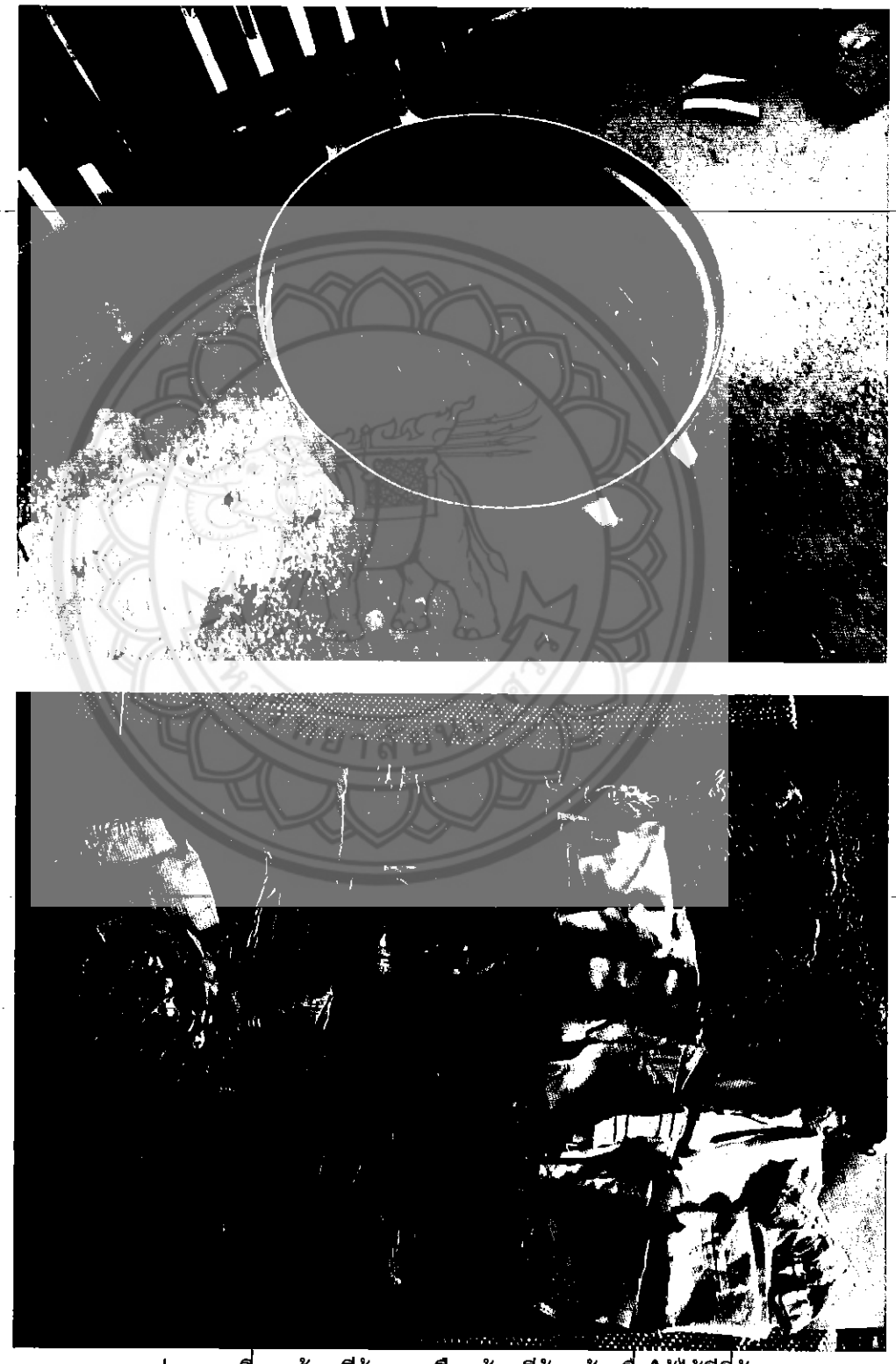

ภาพประกอบที่ 23 ย้อมสีผ้าและเซือกด้วยสีย้อมผ้าเพื่อให้ได้สีที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 5 หุ้มโครงสร้างด้วยใยสังเคราะห์แบบแผ่น

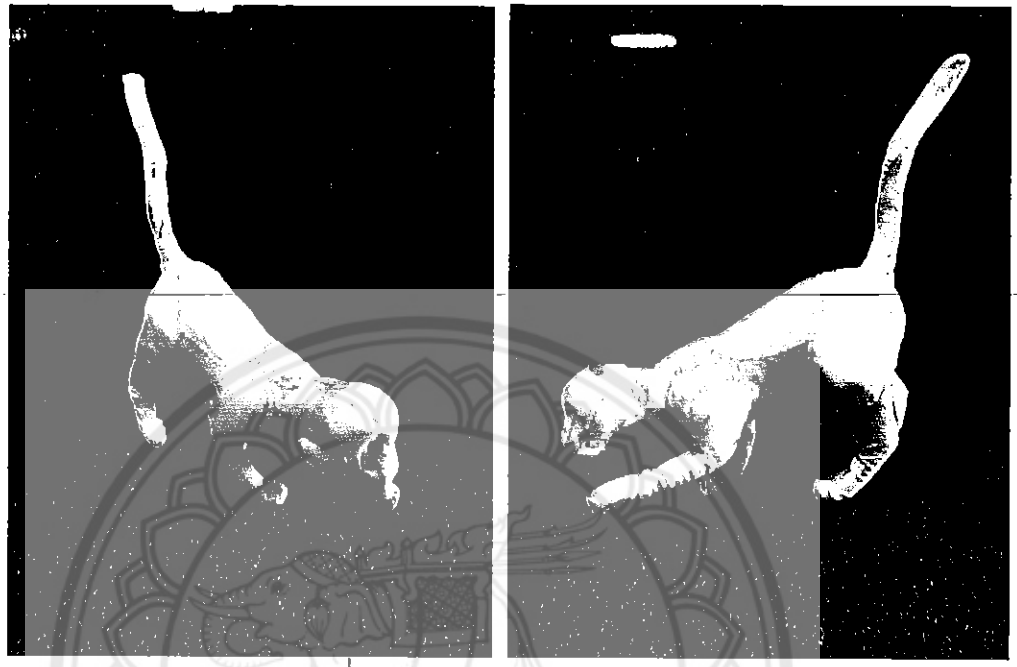

ภาพประกอบที่ 24 หุ้มโครงสร้างด้วยใยสังเคราะห์แบบแผ่น

ขั้นตอนที่ 6 หุ้มชิ้นงานด้วยผ้า และเย็บเดินเส้นตามโครงสร้าง

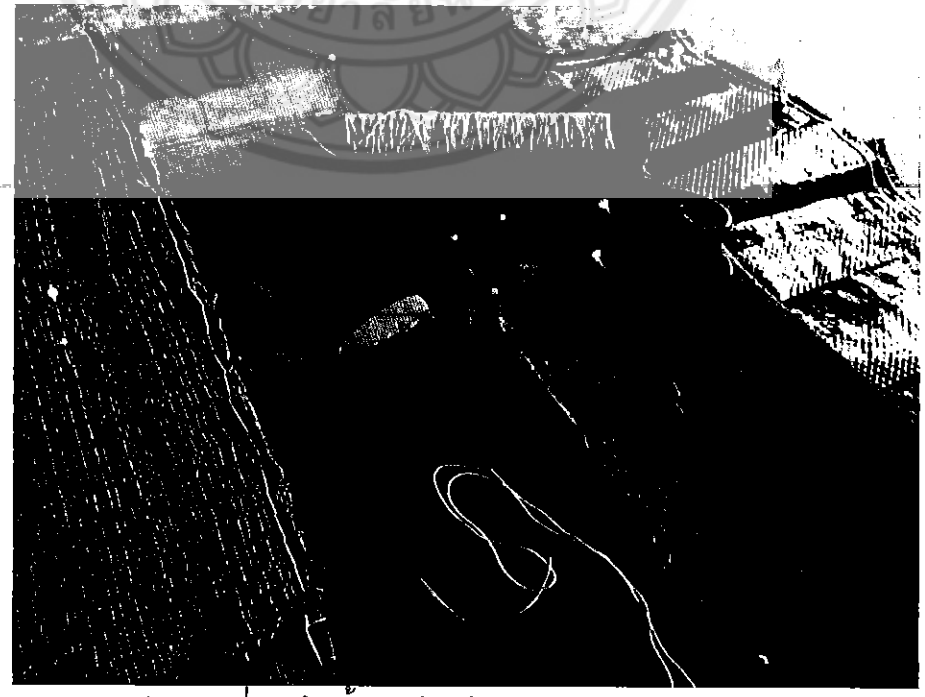

ภาพประกอบที่ 25 หุ้มชิ้นงานด้วยผ้า และเย็บเดินเส้นตามโครงสร้าง

4. สรุปกระบวนการสร้างสรรค์

จากกระบวนการสร้างสรรค์ทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้น จนกลายเป็นผลงานศิลปะนิพนธ์ ชุด ความรักและความผูกพัน

ภาพประกอบที่ 26 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 1

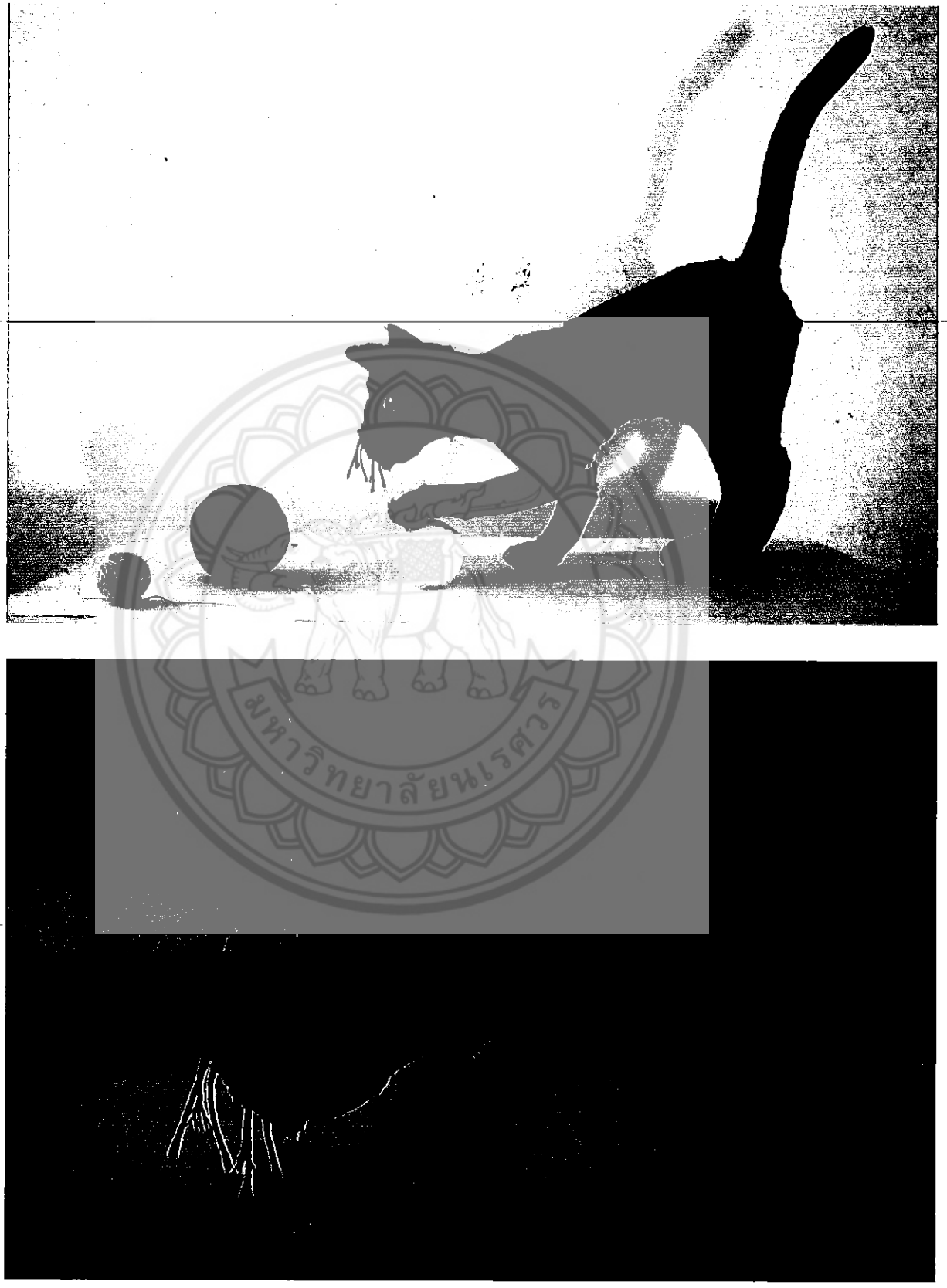

ภาพประกอบที่ 27 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 28 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 2

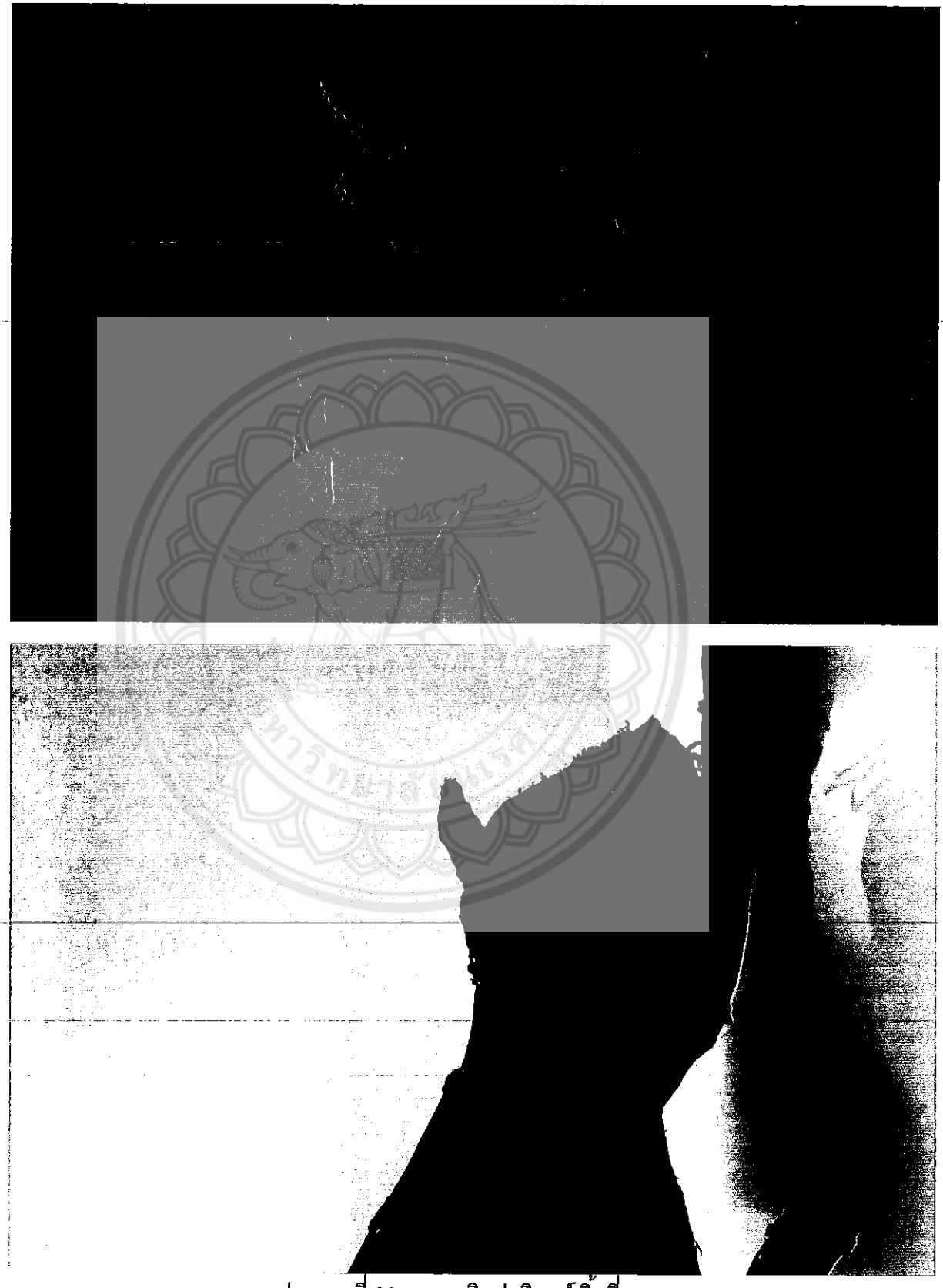

ภาพประกอบที่ 29 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 2

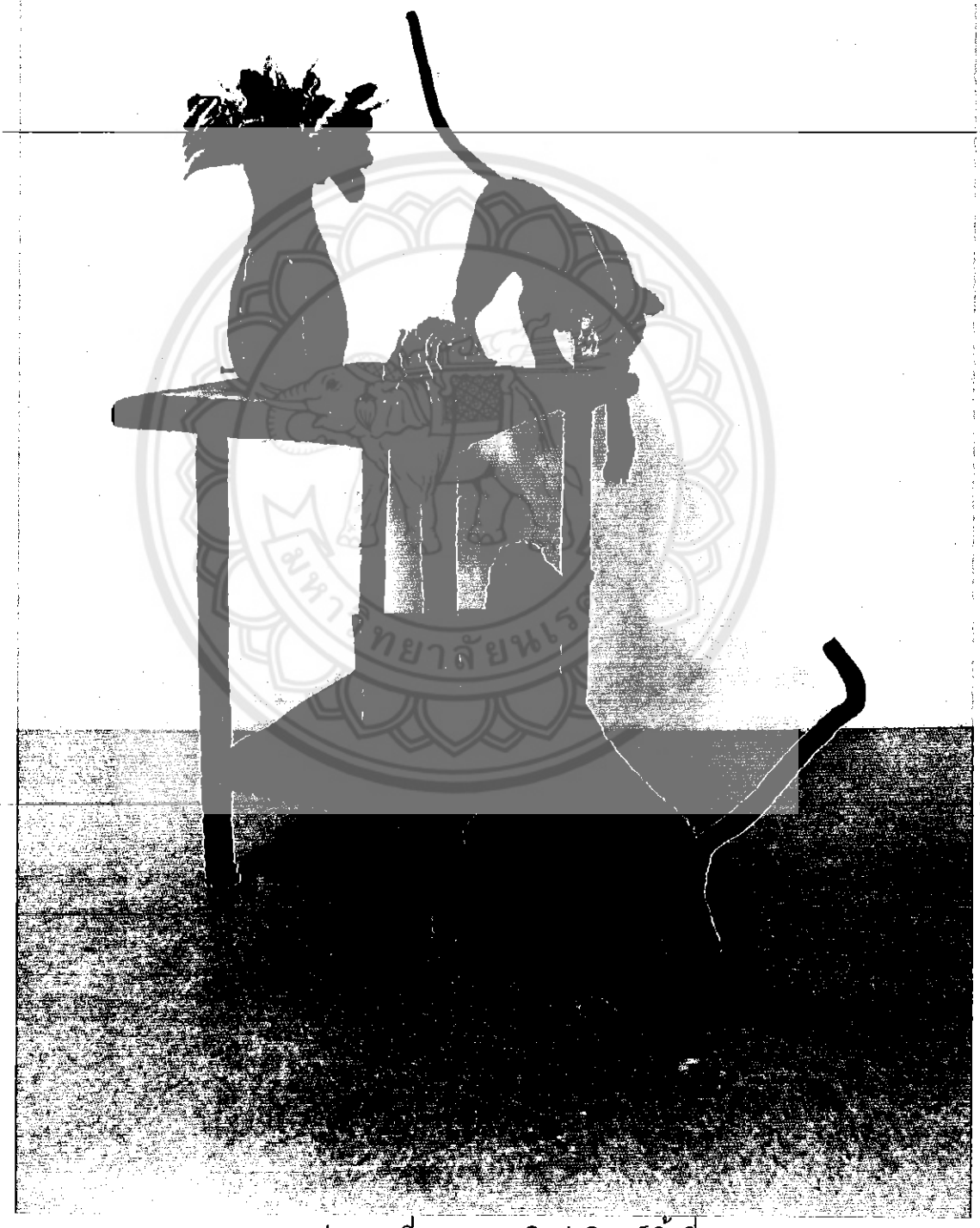

ภาพประกอบที่ 30 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

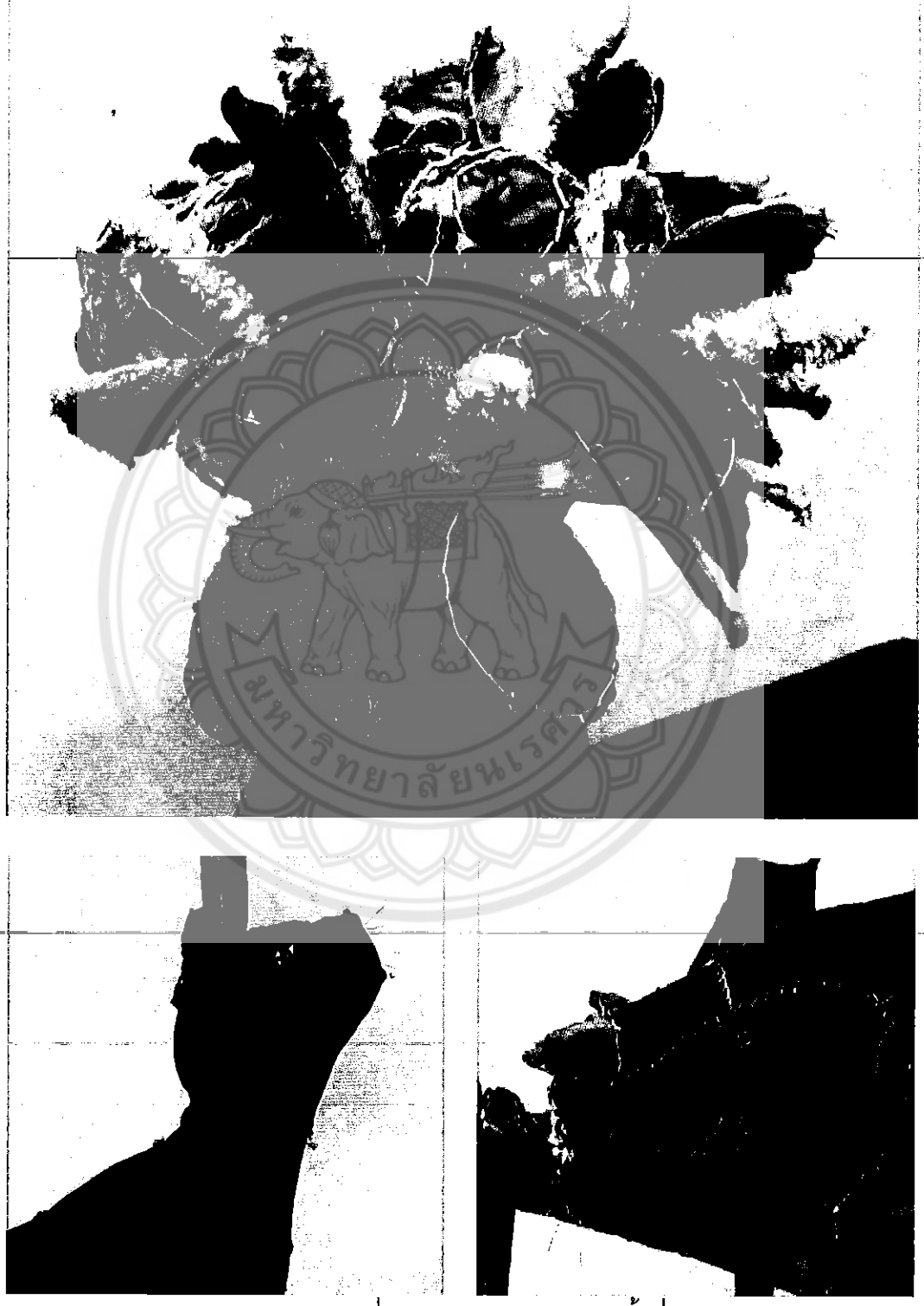

ภาพประกอบที่ 31 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

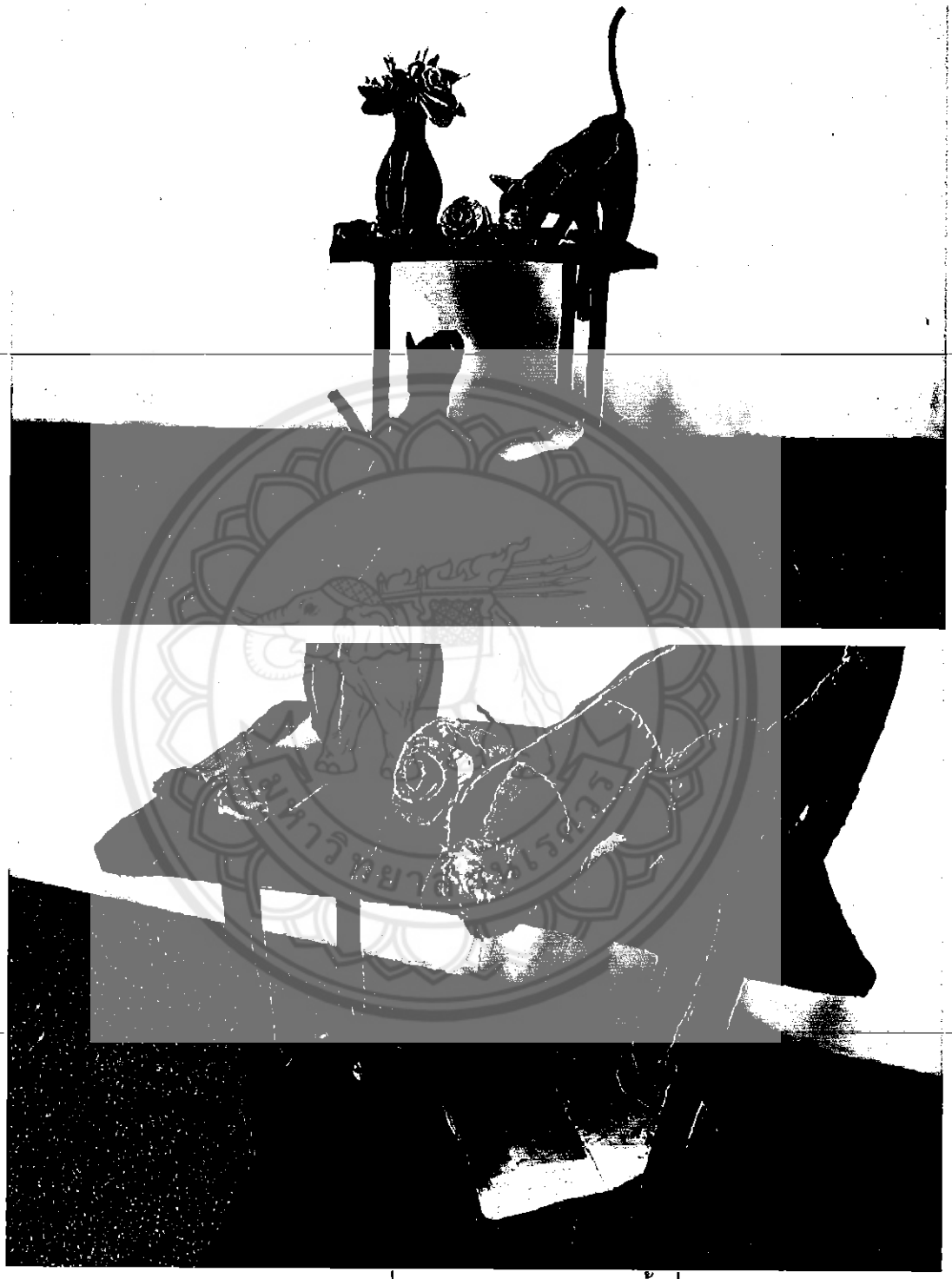

ภาพประกอบที่ 32 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

ภาพประกอบที่ 33 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

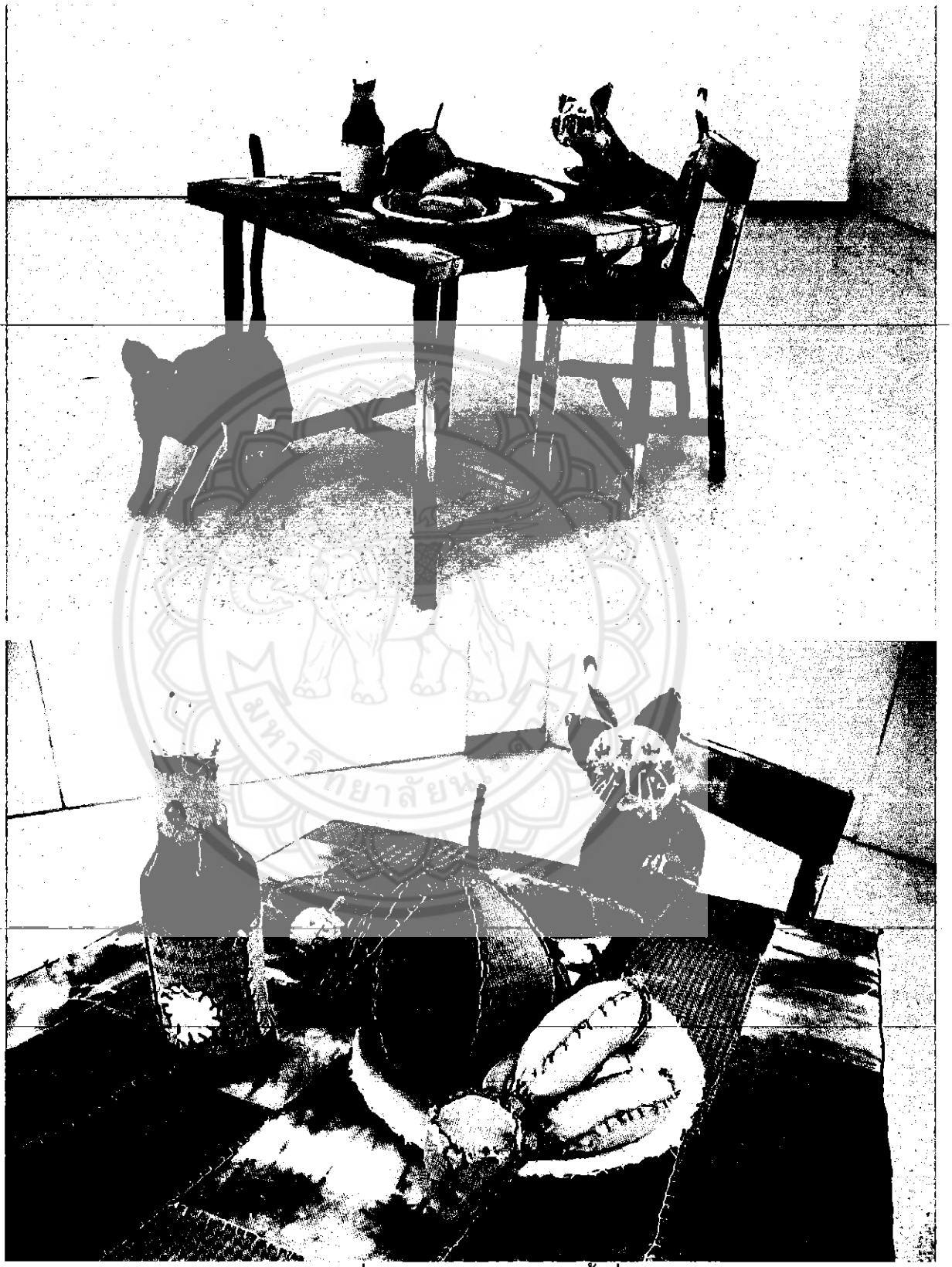

ภาพประกอบที่ 34 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 4

บทที่ 4
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ เป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ เนื่องด้วยเป็นการอรรถาธิบายให้บุคคลอื่น เกิดการเรียนรู้ ทำความเข้าใจถึงความหมาย และขั้นตอนกระบวนการ กลวิธี และคุณค่าด้านสุนทรียภาพผลงานการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ตั้งแต่ขั้นแรกตามลำดับจนถึงสิ้นสุดการสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะอย่างครบถ้วนสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์วิจารณ์ผลงานการสร้างสรรค์ดังกล่าวนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดแนวทางหลักการวิเคราะห์ โดยยึดกระบวนการของการสร้างสรรค์ศิลปะของ ชลูด นิ่มเสมอ ที่กล่าวว่ากระบวนการสร้างสรรค์ มีจุดเริ่มต้น มีการพัฒนา และมีที่สิ้นสุด เป็นขั้นตอนสอดคล้องต่อเนื่องกัน(ชลูด นิ่มเสมอ.2531: 324) โดยกำหนดเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1.การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1การวิเคราะห์รูปทรง

1.1.1 ทัศนธาตุ

1) รูปทรง (Form) คือ รูปที่ลักษณะเป็น 3 มิติ โดยนอกจากจะแสดงความกว้าง ความยาวแล้ว ยังมีความลึก หรือความหนา นูน ด้วย เช่น รูปทรงกลม ทรงสามเหลี่ยม ทรงกระบอก เป็นต้น ให้ความรู้สึกมีปริมาตร ความหนาแน่น มีมวลสาร ที่เกิดจากการใช้ ค่าน้ำหนัก หรือการจัดองค์ประกอบของรูปทรง หลายรูปรวมกัน

รูปเรขาคณิต (Geometric Form) มีรูปที่แน่นอน มาตรฐาน สามารถวัดหรือ คำนวณได้ง่าย มีกฎเกณฑ์ เกิดจากการสร้างของมนุษย์ เช่น รูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม รูปวงรี นอกจากนี้ยังรวมถึงรูปทรงของสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์คิดค้น ขึ้นอย่างมีแบบแผน แน่นอน เช่น รถยนต์ เครื่องจักรกล เครื่องบิน สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ผลิตโดยระบบอุตสาหกรรม ก็จัดเป็นรูปเรขาคณิต เช่นกัน รูปเรขาคณิตเป็นรูป ที่ให้โครงสร้างพื้นฐานของรูปต่าง ๆ ดังนั้น การสร้างสรรค์รูปอื่น ๆ ควรศึกษารูปเรขาคณิตให้เข้าใจถ่องแท้เสียก่อน

รูปอินทรีย์ (Organic Form) เป็นรูปของสิ่งที่มีชีวิต หรือ คล้ายกับสิ่งมีชีวิต ที่สามารถ เจริญเติบโต เคลื่อนไหว หรือเปลี่ยนแปลงรูปได้ เช่น รูปของคน สัตว์ พืช

รูปอิสระ (Free Form) เป็นรูปที่ไม่ใช่แบบเรขาคณิต หรือแบบอินทรีย์ แต่เกิดขึ้นอย่างอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน ซึ่งเป็นไปตามอิทธิพล และการกระทำจากสิ่งแวดล้อม เช่น รูปก้อนเมฆ ก้อนหิน หยดน้ำ ควัน

ในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้รูปทรงแบบอินทรีย์ ที่มาจาก รูปทรงของแมวที่กำลังเคลื่อนไหว และสิ่งของต่างๆที่อยู่ในชีวิตประจำวัน ที่มีรูปแบบ 3 มิติ ออกมาในลักษณะประติมากรรม ที่มีรูปแบบ 3 มิติ

ภาพประกอบที่ 35 การวิเคราะห์รูปทรง

2) เส้น (Line) หมายถึง ทัศนธาตุเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด เป็นแกนของทัศนศิลป์ทุก ๆ แขนง เส้นเป็นพื้นฐานของโครงสร้างของทุกสิ่งในจักรวาล เส้นแสดงความรู้สึกได้ทั้งด้วยตัวของมันเองและด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น เส้นที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่เส้นตรงและเส้นโค้ง สามารถนำมาสร้างให้เกิดเป็นเส้นใหม่ที่ให้ความรู้สึกที่แตกต่างทั้งช่วยแสดงถึงอารมณ์และความรู้สึกของศิลปินด้วย เส้นแต่ละชนิดก็มีความหมายแตกต่างกัน

ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้เส้นโค้งที่มีความลื่นไหลของ ตัวแมว ทำให้รู้สึกถึงเคลื่อนไหว สนุกสนาน มีความมีชีวิตชีวา

ภาพประกอบที่ 36 การวิเคราะห์เส้น

3) ทิศทาง (Direction) แสดงถึงความเคลื่อนไหวโดยรวม โดยแสดงให้รู้ว่ารูปร่างของวัตถุ และส่วนประกอบทั้งหมดมีแนวโน้ม และเคลื่อนไปในทิศทางใด ซึ่งทิศทางต่างๆนั้นให้ความรู้สึกต่างๆกัน

ผลงานชิ้นนี้ผู้สร้างสรรค์ต้องการให้เห็นถึง เส้นแนวเฉียง หันเข้าหากัน แสดงความการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างแมวทั้ง 2 ตัว ที่ให้ถึงความสัมพันธ์ การเล่นสนุกระหว่างแมวสองตัว

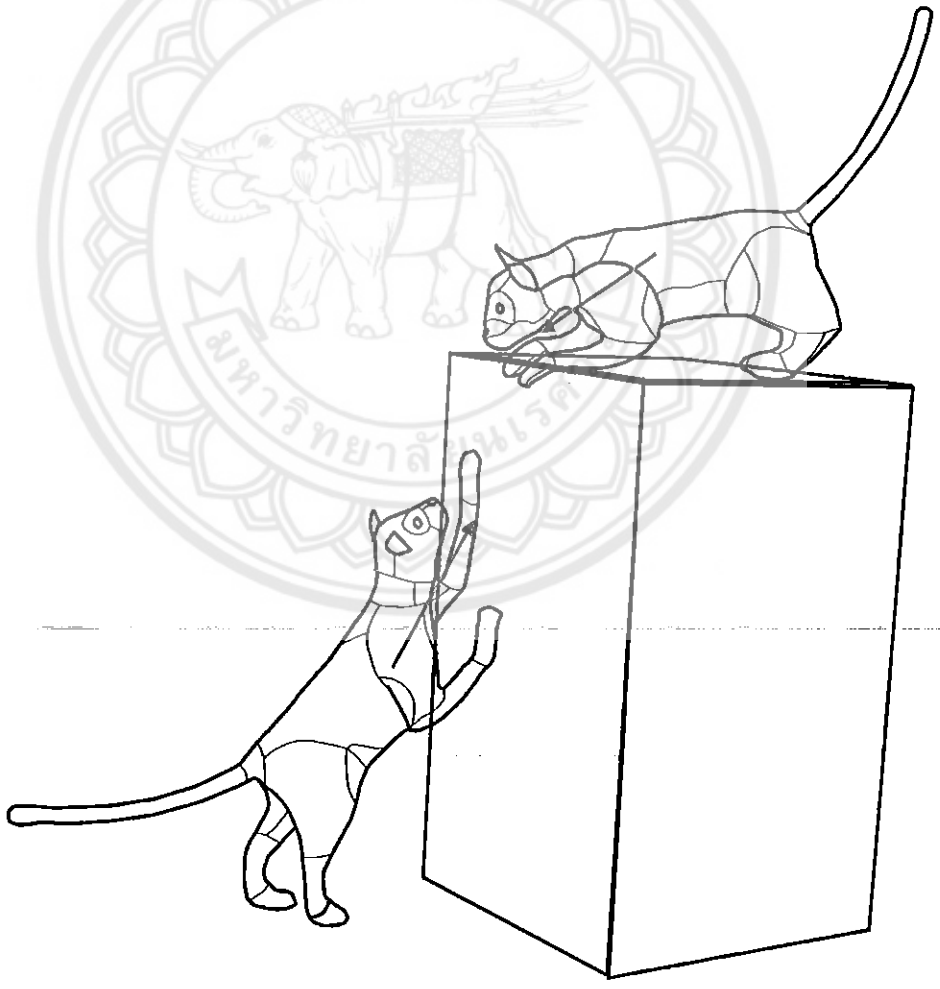

ภาพประกอบที่ 37 การวิเคราะห์ทิศทาง

4) ที่ว่าง พื้นที่ว่าง 3 มิติ พื้นที่ว่างชนิดนี้เกิดขึ้นจากผลของการวางตำแหน่ง และขนาดของรูปร่าง รูปร่างที่มีขนาดใหญ่วางอยู่ส่วนหน้าของกรอบพื้นที่ จะรู้สึกว่าอยู่ใกล้ รูปร่างที่เล็กกว่า และวางอยู่ส่วนบนของกรอบพื้นที่ จะรู้สึกว่าอยู่ไกล ความใกล้และไกลนี้คือระยะหรือความลึก ซึ่งเป็นลักษณะของมิติที่ 3 จะเห็นได้ว่า ระยะ-ความลึก (Distance-Depth) มีความเกี่ยวเนื่องกันกับพื้นที่ โดยความหมายของบริเวณว่างในทางทัศนศิลป์ แบ่งเป็น 2 ประเภท

1. บริเวณว่างจริง (Physical Space) หรือ บริเวณว่าง 3 มิติ(Three Dimension Space)

2.บริเวณว่างลวงตา (Illussion Space) หรือ บริเวณว่าง 2 มิติ (Two Dimension Space

ในผลงานของผู้สร้างสรรค์ มีที่ว่างรอบๆชิ้นงาน และที่ว่างภายในชิ้นงานที่อากาศสามารถผ่านได้ ทำดูเคลื่อนไหว และเบา

ภาพประกอบที่ 38 การวิเคราะห์ที่ว่าง

5) ลักษณะพื้นผิว (Texture) เป็นการแสดงลักษณะพื้นผิวของรูปร่าง หรือรูปทรงต่างๆ ทั้งที่มีอยู่ในธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งผิวนอกของสิ่งต่างๆที่มีลักษณะต่างๆกัน ทั้งที่มีลักษณะผิวหยาบ ผิวขรุขระ ผิวด้าน ผิวละเอียด และผิวมัน ซึ่งเราสามารถรับรู้สิ่งเหล่านี้ได้ด้วยการสัมผัส และทางตา

ผลงานชิ้นนี้ผู้สร้างสรรค์ ใช้วัสดุเป็นผ้าและเชือกหลากหลายชนิด ทำให้มีความหลากหลายของพื้นผิว

ภาพประกอบที่ 39 การวิเคราะห์พื้นผิว

2. การวิเคราะห์เนื้อหา

ผู้สร้างสรรค์ได้รับแรงบัลดาลใจมาจาก ความรัก และความผูกพัน ของผู้สร้างสรรค์กับครอบครัว บ้านเกิด สัตว์เลี้ยง และสิ่งต่างๆรอบๆตัว นำมาสร้างสรรค์เป็นชิ้นงาน โดยมีแนวคิดที่ว่า บ้านคือสถานที่ๆเราสบายใจที่สุด อาหารที่บ้านคืออาหารที่อร่อยที่สุด ผ่านวัสดุอย่างผ้า โดยวิธีเย็บปัก ที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับการสั่งสอน มาจากยาและแม่ มาตั้งแต่เด็กๆ

ภาพประกอบที่ 40 ผลงานศิลปนพินธ์ชื่อ "ความรักและความผูกพัน 1 "

กลวิธี ประติมากรรมอ่อนนุ่ม ขนาด 20x90x80 ซ.ม.

ภาพประกอบที่ 41 ผลงานศิลปนพินธ์ชื่อ "ความรักและความผูกพัน 2 "

กลวิธี ประติมากรรมอ่อนนุ่ม ขนาด 50x70x170 ซ.ม.

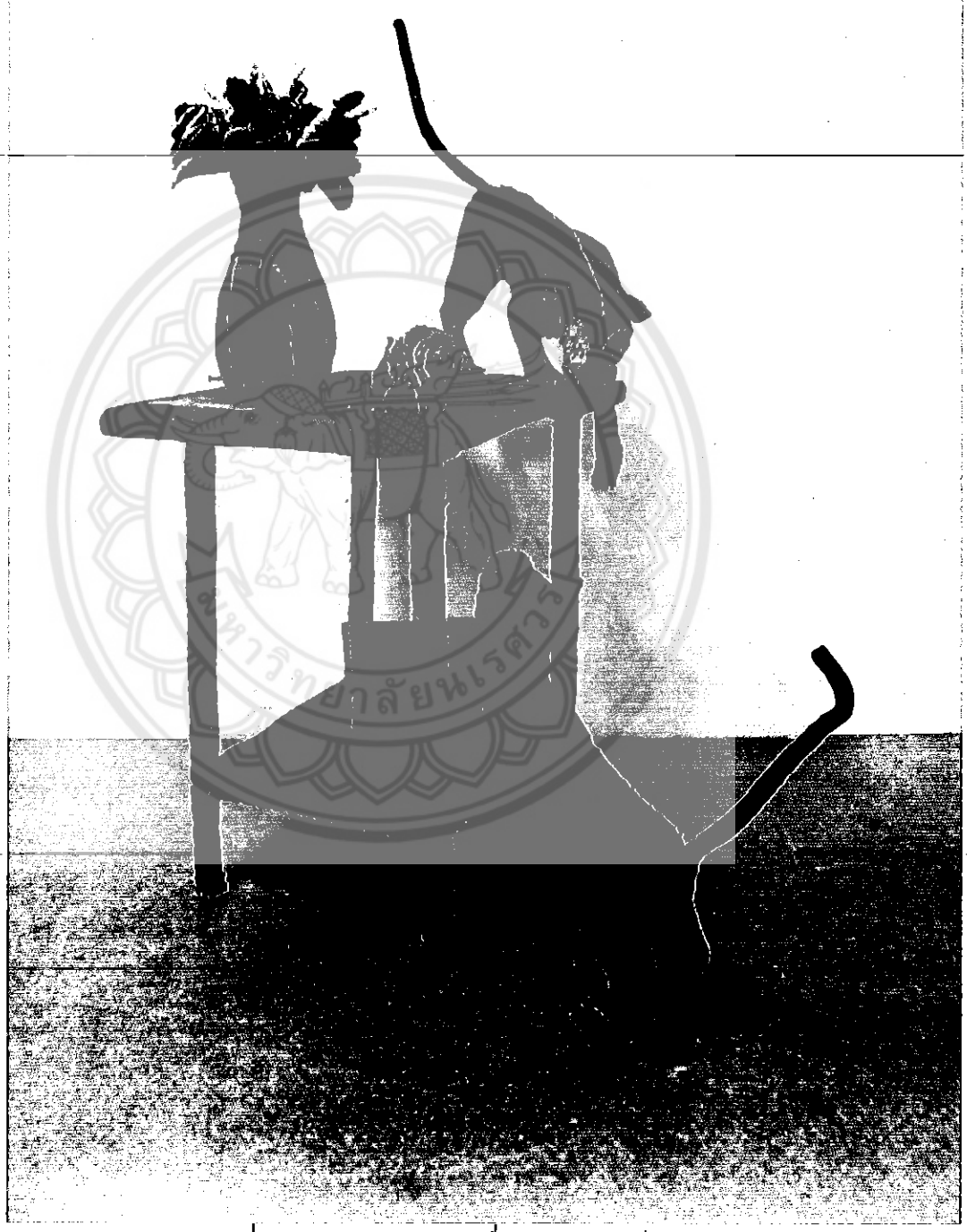

ภาพประกอบที่ 42 ผลงานศิลปนพินธ์ชื่อ "ความรักและความผูกพัน 3 "

กลวิธี ประติมากรรมอ่อนนุ่ม ขนาด 80x130x150 ซ.ม.

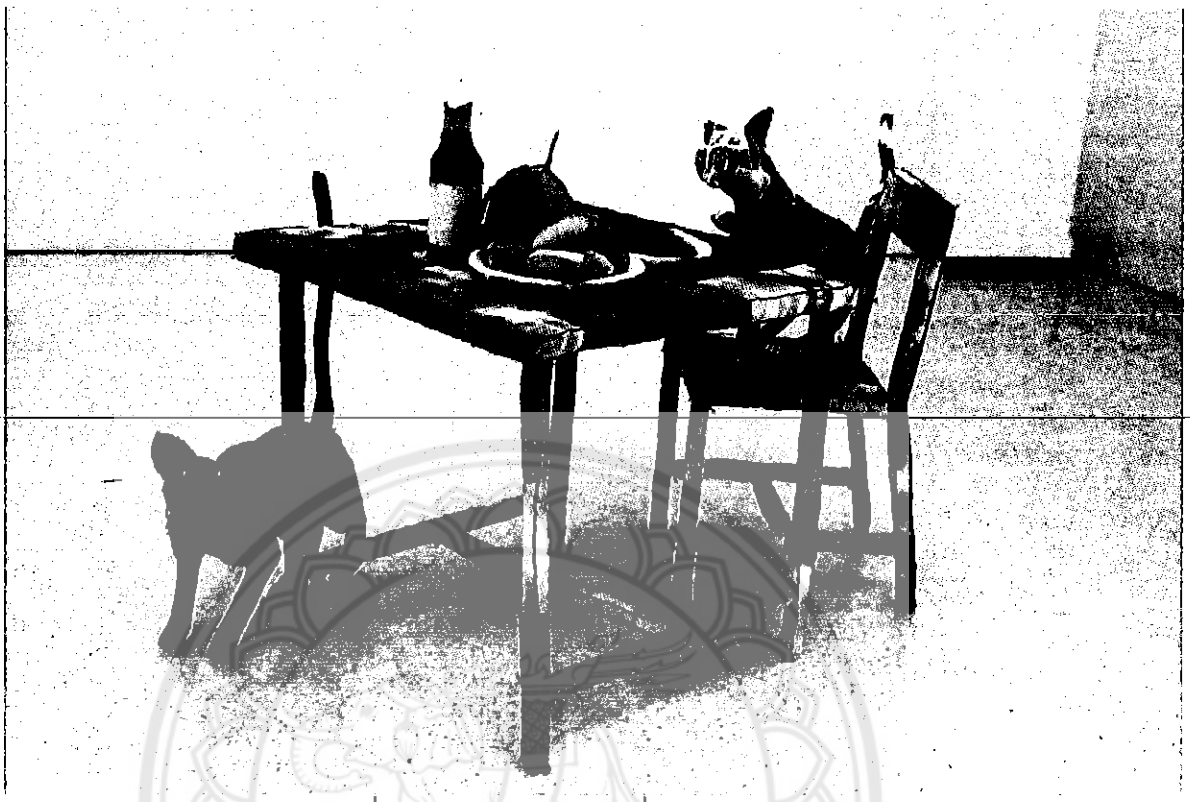

ภาพประกอบที่ 43 ผลงานศิลปนพินธ์ชื่อ “ความรักและความผูกพัน 4 ”
กลวิธี ประติมากรรมอ่อนนุ่ม ขนาด 120x180x110 ซ.ม.

บทที่ 5
บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง ความรักและความผูกพัน (Love and Relationship) เป็นการนำเสนอผลงงานที่ได้รับแรงบันใจมาจาก ความรักและความผูกพัน ที่ผู้สร้างสรรค์มีต่อครอบครัว บ้านเกิด และสัตว์เลี้ยง แสดงออกผ่านพฤติกรรมต่างๆของแมวที่เป็นสัตว์เลี้ยงที่ผู้สร้างสรรค์ผูกพันมานาน ผลงาน ความรักและความผูกพัน นี้ ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์เป็นผลงานประติมากรรมสื่อประสม (Mixed media sculpture)

โดยผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาตามแนวทางขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ทั้งหมดที่ผ่านมาทำให้เกิดกระบวนการการเรียนรู้ ไม่เพียงแค่ในกระบวนการทำงานสร้างสรรค์เท่านั้นรวมไปถึงการใช้ชีวิตของผู้สร้างสรรค์เองด้วย เมื่อเกิดการเรียนรู้ย่อมทำให้เกิดการพัฒนาในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จนนำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ไว้อย่างระบบในภาคเอกสาร

จากการทำงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ ผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานทั้งส่วนภาคชิ้นงานประติมากรรม และส่วนของภาคเอกสาร จะสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ที่สนใจศึกษาศิลปะทัศนศิลป์ได้ และผู้สร้างสรรค์พร้อมที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

<u>ด้านวัสดุ</u> ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้วัสดุในการทำโครงสร้างคือ ลวด และตะแกรงลวด ข้อดี คือ วัสดุสามารถดัดเพื่อสร้างรูปทรงได้ง่าย และมีราคาถูก ข้อเสีย ตะแกรงลวดมีวามแหลมคมทำให้บาดผู้สร้างสรรค์ได้ง่าย วัสดุด้านการเย็บปัก ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้ใยสังเคราะห์แบบแผ่นในการคลุมตะแกรงลวด ข้อดีคือ ผิวมีความโปร่งเมื่อคลุมผ้าเข็มสามารถผ่านได้ง่าย ข้อเสีย มีความยืดหยุ่นน้อยทำให้คลุมส่วนที่มีความโค้งได้ยาก

<u>ด้านกลวิธี</u> กลวิธีการขึ้นรูปด้วยตะแกรงลวด มีข้อดีคือ สามารถขึ้นรูปได้ง่าย และใช้เวลาน้อย ข้อเสีย วัสดุมีความอ่อนตัวถ้าไม่ขึ้นรูปให้ดี จะทำให้งานเกิดการบิดตัวได้

<u>พื้นที่ปฏิบัติงาน</u> โถงปฏิบัติการประติมากรรม มีข้อดีคือ เป็นพื้นที่ๆ มีกากาศถ่ายเท และสามาตรเข้าออกได้ตลอดเวลา ข้อเสีย เนื่องจาก โถงปฏิบัติการประติมากรรมเป็นพื้นที่โล่ง ไม่มีการแบ่งขอบเขตพื้นที่การทำงานของแต่ละชั้นปีที่ชัดเจน ในบ้างครั้งจึงมีบุคคลอื่นเข้ามาใช้พื้นที่

บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง

ชลูด นิ่มเสมอ. (2554). องค์ประกอบของศิลปะ (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด

กำจร สุนพงษ์ศรี (2554). ศิลปะสมัยใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการเรียนการสอน รายวิชา 707122 พื้นฐานองค์ประกอบศิลป์ โดย อาจารย์สุรชาติ เกษประสิทธ์

http://www.psychola.net/applied/wed-sep-30-2015

http://campus.sanook.com/924833/

http://www.designboom.com/design/frederique-morrel-needlework-sculptures/

http://www.mrxstitch.com/holly-levell/

https://www.gotoknow.org/posts/417795

http://wiremakerthai.com/article_main.php?doc=article01

http://www.shirtandbag-product.com/15442253/ผ้าต่างๆ-ชนิดของผ้า-แบ่งตามประเภท

http://www.bykhunn.com/category/4/เชือกฟอก

http://www.bykhunn.com/category/2/ไหมคอตต้อน

http://www.naradacrafts.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=539437618&Ntype=5

https://flipartsclassroomthailand.wordpress.com/รูปร่างรูปทรง/

http://cfa.bpi.ac.th/sub5-94.html